

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

12 november 2008

12 novembre 2008

ALGEMENE BELEIDSNOTA (*)

**van de minister van KMO's,
Zelfstandigen, Landbouw en
Wetenschapsbeleid**

NOTE DE POLITIQUE GÉNÉRALE (*)

**de la ministre des PME,
des Indépendants, de l'Agriculture et de la
Politique scientifique**

Voorgaande documenten:

Doc 52 **1529/ (2008/2009):**
001 tot 023: Beleidsnota's.

Documents précédents:

Doc 52 **1529/ (2008/2009):**
001 à 023: Notes de politique générale.

(*) Overeenkomstig artikel 111 van het Reglement.

(*) Conformément à l'article 111 du Règlement.

cdH	:	centre démocrate Humaniste		
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams		
Ecolo-Groen!	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen		
FN	:	Front National		
LDD	:	Lijst Dedeker		
MR	:	Mouvement Réformateur		
N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie		
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten		
PS	:	Parti Socialiste		
sp.a+VI.Pro	:	Socialistische partij anders + VlaamsProgressieven		
VB	:	Vlaams Belang		

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :		Abréviations dans la numérotation des publications :	
DOC 52 0000/000 :	Parlementair document van de 52 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 52 0000/000 :	Document parlementaire de la 52 ^{ème} législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA :	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA :	Questions et Réponses écrites
CRIV :	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)	CRIV :	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)
CRABV :	Beknopt Verslag (blauwe kaft)	CRABV :	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)
CRIV :	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)	CRIV :	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)
PLEN :	Plenum	PLEN :	Séance plénière
COM :	Commissievergadering	COM :	Réunion de commission
MOT :	moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)	MOT :	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers	Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Bestellingen :	Commandes :
Natieplein 2	Place de la Nation 2
1008 Brussel	1008 Bruxelles
Tel. : 02/ 549 81 60	Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be	www.laChambre.be
e-mail : publicaties@deKamer.be	e-mail : publications@laChambre.be

KMO-BELEID

I. Inleiding

De **Strategie van Lissabon** wil van de Europese economie de meest concurrerende ter wereld maken door technologische innovatie te stimuleren, ondernemingsgeest aan te moedigen, concurrentie op te drijven en de interne markt uit te diepen.

In de Europese Unie werd het beleid voor de kleine en middelgrote ondernemingen onderstreept in het **Handvest voor Kleine Bedrijven** (Feira) van 13 juni 2000. In dat handvest wordt het accent gelegd op speciale maatregelen voor het ondernemerschap.

De oprichting van nieuwe ondernemingen leidt tot meer innovatie, tot het op de markt brengen van nieuwe goederen en diensten en tot meer werkgelegenheid.

Eind juni 2008 heeft de Europese Commissie ook de *Small Business Act* voor Europa voorgesteld. Dat is een ambitieus plan dat op de behoeften van de KMO's wil inspelen. De SBA is één van de hoofdprioriteiten van het huidige Franse voorzitterschap van de EU.

Ik sta volledig achter deze Europese dynamiek, die in het regeerakkoord werd geschreven. Het regeerakkoord voorziet in de invoering van een groot federaal KMO-plan. Dat plan telt heel wat maatregelen die de context waarin ondernemingen en ondernemers werken duidelijk zullen verbeteren.

Naast dit federaal plan wil ik de gestarte hervorming van de wetgeving inzake KMO's en zelfstandigen voortzetten.

Ons land maakt momenteel de grootste financiële crisis van de laatste honderd jaar door. De omvang en de draagwijdte van deze crisis zijn zonder weerga. De hele wereldeconomie wordt getroffen. Sinds 1 januari van dit jaar bedraagt het aantal faillissementen al meer dan 6000. 80% daarvan zijn kleine en middelgrote ondernemingen.

Deze crisis heeft ook gevolgen voor de kredietverlening aan KMO's en zelfstandigen. Banken lenen minder gemakkelijk geld en eisen grotere garanties. Die garanties ontbreken vaak bij de doelgroep, waardoor de regering snel moet zorgen voor een afdoende oplossing voor dit probleem. Ze moet het KMO's mogelijk maken voort te groeien.

POLITIQUE DES PME

I. Introduction

La **Stratégie de Lisbonne** a pour objectif de faire de l'économie européenne la plus compétitive du monde en stimulant l'innovation technologique, en promouvant l'esprit d'entreprise, en accentuant la concurrence et en approfondissant le marché intérieur.

Au sein de l'Union européenne, la politique en faveur des petites et moyennes entreprises a encore été soulignée dans la **Charte de la petite entreprise** (Feira) du 13 juin 2000 dans laquelle l'accent a été mis sur des mesures visant plus spécifiquement l'entrepreneuriat.

La création de nouvelles entreprises mène à plus d'innovation, à l'apport sur le marché de nouveaux biens et services et à plus d'emplois.

A la fin du mois de juin 2008, la Commission européenne a également présenté le «*Small Business Act*» pour l'Europe, plan ambitieux pour répondre aux besoins des PME. Le SBA est clairement affiché comme une priorité majeure de l'actuelle présidence française de l'UE.

Je m'inscris dans cette dynamique européenne traduite dans l'accord de gouvernement qui prévoit la mise en place d'un vaste plan fédéral pour les PME, comprenant de nombreuses mesures qui visent à améliorer significativement le contexte dans lequel évoluent les entreprises et les entrepreneurs.

Parallèlement à ce plan fédéral, j'entends poursuivre les réformes entamées dans la réglementation concernant les PME et les indépendants.

Notre pays connaît, par ailleurs, la crise financière la plus importante des cent dernières années. Son ampleur et sa portée sont sans précédent. Elle touche l'ensemble de l'économie mondiale. Depuis le 1er janvier de cette année, le nombre de faillites s'élève déjà à plus de 6000, mais surtout parmi ces faillites, plus de 80% touchent des petites et moyennes entreprises.

Cette crise n'est pas sans conséquence sur l'accès aux crédits pour les entrepreneurs indépendants et les PME. Les banques prêtent moins facilement et exigent des garanties plus importantes. Cet élément fait souvent défaut auprès de ce public cible si bien que le Gouvernement doit agir rapidement afin d'apporter une solution efficace à ce problème et permettre aux PME de continuer à développer leur potentiel de croissance.

Mijn beleid in 2009 zal dus rond drie kernpunten draaien: de uitvoering van het federaal plan voor de KMO's, de voortzetting van de gestarte hervormingen voor zelfstandige ondernemers en de uitwerking van speciale maatregelen om de financiële crisis aan te pakken.

II. KMO-plan

Dit ambitieuze plan, dat door al mijn collega's van de regering werd goedgekeurd, telt veertig maatregelen. De maatregelen zijn over vijf grensoverschrijdende assen en drie sectorale assen verdeeld. Die drie sectorale assen richten zich specifiek op sectoren die het meest door faillissementen worden getroffen: de kleinhandel, de bouw en de horeca.

Dit concrete plan heeft als doel om de oprichting en ontwikkeling van nieuwe ondernemingen aan te moedigen, om op de terechte zekerheidsbehoeften van de ondernemers in te spelen, om de relaties tussen overheid en KMO's te verbeteren en om de arbeidsmarkt voor KMO's te vergemakkelijken. Het plan wil ook aan mensen die hun lot in handen willen nemen een sociaal statuut geven dat aansluit bij de risico's die ze nemen.

Tallose maatregelen vloeiden voort uit denkwerk over een praktische verbetering van de voorwaarden waaronder KMO's moeten werken. Bepaalde maatregelen hebben ook geen weerslag op de begroting. Het gaat vooral om louter wetgevende maatregelen, die dus meteen zullen kunnen worden ingevoerd. Dat lijkt me fundamenteel, omdat het verslechterde economische klimaat bijzonder nadelig voor de KMO's dreigt te zijn.

Ik zal in de ministerraad regelmatig verslag uitbrengen over de vooruitgang van het plan. Door op die manier te werken, garandeert de regering een samenhangende uitvoering van de maatregelen voor KMO's.

2.1. de oprichting van ondernemingen aanmoedigen

Ik wil informatie verschaffen. Die informatie moet globaal zijn en toegankelijk zijn voor alles wat met zelfstandig ondernemen te maken heeft. Het is de bedoeling om kandidaat-ondernemers beter te informeren over bestaande wetten en beschermingsmechanismen, vooral via de uitbreiding en verbetering van het *callcenter* van de FOD Economie.

Bovendien wil ik binnen grote ondernemingen het *uitzwermen* aanmoedigen. Deze methode bestaat uit een reeks maatregelen waardoor werknemers de kans

En 2009, mon action sera donc organisée autour de trois pôles: le plan fédéral pour les PME, la poursuite des réformes entamées pour les entrepreneurs indépendants et des mesures spécifiques pour faire face à la crise financière.

II. Plan PME

Ce plan ambitieux, approuvé par l'ensemble de mes collègues du gouvernement, comporte quarante mesures réparties en cinq axes transversaux, ainsi que trois axes sectoriels visant spécifiquement les secteurs les plus touchés par les faillites que sont le commerce de détail, le secteur de la construction et le secteur de l'Horeca.

Ce plan concret a pour objectif d'encourager la création et le développement de nouvelles entreprises, de répondre aux besoins légitimes de sécurité des entrepreneurs et d'améliorer les relations entre l'État et les PME ainsi que leur marché du travail. Le plan veut aussi offrir à ceux qui osent prendre leur destin en mains un statut social à la hauteur des risques qu'ils encourent

De nombreuses mesures sont issues d'une réflexion sur l'amélioration pratique des conditions dans lesquelles doivent évoluer les PME et permettent une approche neutre budgétairement. Il s'agit, notamment, de mesures purement réglementaires, qui pourront, dès lors être mises en œuvre sans délai. Cet élément m'apparaît fondamental dans la mesure où le climat économique détérioré risque d'être particulièrement préjudiciable aux PME.

Je réaliserai un reporting régulier de l'avancement du plan auprès du Conseil des ministres. En travaillant ainsi, le gouvernement garantit une cohérence dans l'exécution des mesures en faveur des PME.

2.1. stimuler la création d'entreprises

Je souhaite mettre en place une information, globale et accessible sur tout ce qui concerne l'entreprise indépendante afin de mieux informer le candidat-entrepreneur des lois en vigueur et des mécanismes de protection existants, notamment via une extension et une amélioration du *callcenter* du SPF Économie.

De plus, j'entends favoriser «l'essaimage» au sein des grandes entreprises, méthode qui consiste en un ensemble de mesures permettant à un salarié de

krijgen binnen de onderneming een nieuwe activiteit te vervullen, zodat ze een eigen onderneming kunnen oprichten.

In Frankrijk is het slaagpercentage van ondernemingen die door *uitzwermen* worden gecreëerd trouwens veel groter dan het nationale gemiddelde. Het varieert van 70 tot 90% volgens de grote ondernemingen. Dat cijfer ligt ver van de 50% voor het geheel van opgerichte ondernemingen

Voor meer administratieve vereenvoudiging zal ik de taken van de ondernemingsloketten uitbreiden, zodat ze het enige contactpunt tussen ondernemers en federale overheid worden. Ik zal ook andere maatregelen nemen om de ondernemingsloketten beter te beheren en meer transparantie te geven. In het bijzonder via de goedkeuring van een boekhoudplan en via garantie op een betere dienstverlening om de begeleiding van startende ondernemers te verbeteren

2.2. de zekerheid van de ondernemer versterken

In overleg met de betrokken vrije beroepen en mijn partners van de regering wil ik onderzoeken of het mogelijk is om de vrije beroepen te laten genieten van de beperkte aansprakelijkheid die de uitoefening van een activiteit in vennootschap verleent. In 2006 heb ik dat ook voor de architecten gedaan.

In samenwerking met mijn collega bevoegd voor Justitie en mijn collega voor Ondernemen en Vereenvoudigen stel ik ook voor om een nieuwe vennootschapsvorm voor starters in te voeren. Het project is bedoeld om in het Belgische recht een vennootschapsvorm te creëren die toegankelijker is voor startende ondernemers, zonder te raken aan de garantie voor Belgische schuldeisers en consumenten. Dit project speelt in op een groeiende behoefte van nieuwe ondernemers, die de neiging hebben om soepeler vennootschappen naar buitenlands recht op te richten.

2.3. de relaties tussen KMO's en overheden verbeteren

Ik stel voor dat de federale staat het principe van de «*Think Small First Approach*» invoert. Dat betekent dat de regering en de administraties bijzondere aandacht zullen besteden aan KMO's, in het bijzonder als ze nieuwe regels uitwerken.

Bovenop dit fundamentele principe kunnen precieze maatregelen worden genomen, zoals een makkelijker toegang voor KMO's tot overheidsopdrachten,

développer une nouvelle activité à l'intérieur de la société qui l'emploie afin de lancer sa propre entreprise.

En France, le taux de réussite des entreprises créées par essaimage est d'ailleurs beaucoup plus élevé que la moyenne nationale. Il varie de 70 à 90% selon les grandes entreprises, loin des 50% observés pour l'ensemble des créations d'entreprises.

Enfin, dans un souci de simplification administrative, je poursuivrai l'élargissement des missions des guichets d'entreprises pour en faire un point de contact unique entre les entrepreneurs et les autorités fédérales et prendrai d'autres mesures visant à organiser une meilleure gestion des guichets d'entreprises pour davantage de transparence, notamment par l'adoption d'un plan comptable, et en assurant une meilleure qualité des services pour améliorer l'accompagnement des starters.

2.2. renforcer la sécurité de l'entrepreneur

Je souhaite, en concertation avec les professions libérales concernées et mes partenaires du gouvernement, examiner la possibilité de faire bénéficier les premières de la responsabilité limitée que confère l'exercice d'une activité en société, comme je l'ai fait en 2006 pour les architectes.

Enfin, en collaboration avec mon collègue en charge de la Justice et avec mon collègue en charge de la simplification administrative, je propose de mettre en place une nouvelle forme de société dédiée aux starters. Pour répondre à un besoin croissant des nouveaux entrepreneurs, qui ont tendance à créer des sociétés de droit étranger, plus souples, ce projet vise à créer dans le droit belge une forme de société plus accessible aux entrepreneurs qui débutent, sans néanmoins abandonner toute garantie vis-à-vis des créanciers et consommateurs belges.

2.3. améliorer les relations entre le monde des PME et les pouvoirs publics

De manière générale, je propose que l'État fédéral adopte le principe de «*Think Small First Approach*». Cela signifie qu'une attention particulière sera portée aux PME dans toute l'activité du gouvernement et de ses administrations, notamment lors de l'élaboration des nouvelles réglementations.

Au-delà de ce principe fondamental, des mesures précises peuvent être relevées telles que la facilitation de l'accès des PME aux marchés publics,

een kortere betalingstermijn van de overheden, een vermindering van de opstartkosten van een onderneming, een vereenvoudiging van de schuldinvorderingsprocedures, enz.

Gerenommeerde en erkende ondernemers buiten onze grenzen hebben al met een faillissement te maken gehad. In wil dus het tweedekansondernemerschap bevorderen. In het bijzonder door de goede trouw van de gefailleerde beter te erkennen, net zoals het nut en de waarde van zijn ervaring. Gefailleerden worden te vaak gestigmatiseerd door de mensen met wie ze maken hebben als ze een nieuwe activiteit willen opzetten.

Er zullen bewustmakingsmaatregelen worden genomen om het imago van de failliete ondernemer te verbeteren. Maatregelen zoals de *procedure van verklaring te goeder trouw* zullen worden bestudeerd.

2.4. de arbeidsmarkt voor KMO's verbeteren/het sociaal statuut van zelfstandigen verstrekken

Het KMO-plan besteedt ook bijzondere aandacht aan een verbetering van de arbeidsmarkt voor kleine en middelgrote ondernemingen en aan een gepast sociaal statuut voor zelfstandigen.

Bovenop deze waaier aan horizontale maatregelen denk ik dat bepaalde sectoren in onze economie, die een duidelijke bijdrage aan ons BBP leveren en honderdduizenden banen scheppen, een steunbeleid op maat verdienen. Daarbij denk ik in de eerste plaats aan de kleinhandel, de bouwsector en de horeca.

Wat de handel betreft, zal in het bijzonder de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument voort moeten worden gemoderniseerd. Daarbij zal het evenwicht moeten worden behouden tussen consument, economische activiteit en steun aan zelfstandige handel en buurthandel.

Ik zal ook onderzoeken of het mogelijk is om de sancties meer aan te passen om speciaal rekening te houden met bepaalde herhaaldelijke inbreuken op de wet op de handelspraktijken.

De wet van 10 november 2006 betreffende de opengingsuren in handel, ambacht en dienstverlening werd op 1 maart 2007 van kracht. Om dit aan te vullen, moet een koninklijk besluit worden opgesteld tot modernisering van de criteria en de erkenningsprocedure van toeristische gemeenten.

l'amélioration des délais de paiement des pouvoirs publics ou encore l'allègement des coûts de lancement d'une société, simplification des procédures de recouvrement de créances...

Des entrepreneurs renommés et reconnus au delà de nos frontières ont connu l'échec de la faillite. Je souhaite, dès lors, favoriser l'entrepreneuriat de la deuxième chance, notamment en reconnaissant mieux la bonne foi du failli, et l'utilité et la valeur de son expérience. Trop souvent, les faillis sont stigmatisés par les divers intervenants qu'ils rencontrent dans leur tentative de se relancer.

Des mesures de sensibilisation en matière d'image de l'entrepreneur failli seront prises. L'insertion de mesures comme la «procédure de déclaration de bonne foi» sera examinée.

2.4. améliorer le marché du travail pour les PME/renforcer le statut social des travailleurs indépendants

Le plan PME accorde aussi une attention toute particulière à améliorer le marché de l'emploi pour les petites et moyennes entreprises et à offrir un statut social adéquat aux indépendants.

Parallèlement à cet éventail de mesures horizontales, j'estime que certains secteurs de notre économie, qui contribuent à une part significative de notre PIB et génèrent des centaines de milliers d'emploi, méritent une politique de soutien sur mesure. À cet égard, je pense en premier lieu au commerce de détail, au secteur de la construction et à l'horeca.

En matière de commerce, il faudra notamment poursuivre l'effort de modernisation de la loi du 14 juillet 1991 sur les pratiques du commerce et sur l'information et la protection du consommateur en veillant à préserver l'équilibre entre la protection du consommateur, l'activité économique et le soutien au commerce indépendant et de proximité.

J'examinerai également la possibilité d'introduire une plus grande modulation des sanctions pour tenir compte, notamment, de la récidive dans certains cas d'infraction à la loi sur les pratiques de commerce.

La loi du 10 novembre 2006 relative aux heures d'ouverture dans le commerce, l'artisanat et les services est entrée en vigueur le 1er mars 2007. Un arrêté royal modernisant les critères et la procédure de reconnaissance des communes touristiques doit être élaboré afin de compléter le dispositif.

De wet van 3 december 2005 betreffende de uitkering van een inkomenscompensatievergoeding aan zelfstandigen die het slachtoffer zijn van hinder ten gevolge van werken op het openbaar domein, die voorziet in een schadevergoedingsmechanisme voor zelfstandigen die het slachtoffer van dergelijke werken zijn, is op 1 januari 2007 in werking getreden.

De wet zal aanzienlijk worden gewijzigd op de volgende vlakken: het bedrag van de schadevergoeding zal worden verhoogd; het financieringsmechanisme zal worden hervormd; de schadevergoedingsprocedure zal worden vereenvoudigd.

In de bouwsector zal onder andere de wet Breyne worden geëvalueerd. Er zal in België ook een oppervlaktestandaard voor gebouwen worden ingevoerd en er zullen efficiënte verzekeringssystemen voor bouwopdrachtgevers komen.

Wat de horeca betreft, zullen de toegang tot het beroep en het controlebeleid van het FAVV worden gemoderniseerd. Mijn collega bevoegd voor Financiën zal nagaan of het mogelijk is om de restaurantkosten voor een groter deel aftrekbaar te maken in ruil voor een sterkere controle op de btw-aangiften van de sector.

III. Ander beleid voor KMO's

Bovenop de veertig maatregelen van dat ambitieus federaal KMO-plan zal ik ook aan andere sectoren veel aandacht besteden: de vrije beroepen, de ambachten, de ontvangst van buitenlandse zelfstandigen en de toegang tot het beroep.

Vrije en gereguleerde beroepen

De vrije en gereguleerde beroepen vormen een belangrijke sector van onze economie (185.000 vertegenwoordigers). Mijn werk is hoofdzakelijk bedoeld om die mensen een juridisch kader te bieden dat aan de ontwikkeling van hun activiteiten is aangepast. Het gaat in het bijzonder om de architecten, de boekhouders, de accountants en belastingconsulenten, de vastgoedmakelaars, de landmeters-experten en de psychologen.

De reglementering van het beroep van psycholoog zal in een breder perspectief moeten worden geplaatst, rekening houdend met de raakvlakken met andere beroepen (psychotherapeuten...). De kwestie over de invoering van deontologische regels zal ook worden bekeken.

La loi du 3 décembre 2005 instaurant une indemnité compensatoire de pertes de revenus en faveur de travailleuses indépendantes victimes de nuisances dues à la réalisation de travaux sur le domaine public qui prévoit un mécanisme d'indemnisation pour les indépendants victimes de ce type de travaux. est entrée en vigueur le 1er janvier 2007.

Elle sera considérablement modifiée en ce qui concerne le montant de l'indemnité, qui sera augmenté, le mécanisme de financement, qui sera réformé, ou encore la procédure d'indemnisation, qui sera simplifiée.

Dans le secteur de la construction, il sera entre autres procédé à l'évaluation de la Loi Breyne, à l'instauration en Belgique d'une norme de mesurage unique des superficies des immeubles ou encore l'instauration de mécanismes assurantiels performants au bénéfice des maîtres d'ouvrages.

Enfin, en ce qui concerne le secteur horeca, l'accès à la profession sera modernisé de même que la politique de contrôle de l'AFSCA. Mon collègue en charge des Finances examinera la possibilité d'augmenter la déductibilité fiscale des frais de restaurant moyennant une procédure de contrôle renforcée des déclarations à la TVA en provenance du secteur.

III. Autres politiques en faveur des PME

À côté des quarante mesures de cet ambitieux Plan fédéral pour les PME, d'autres secteurs feront l'objet de toute mon attention: les professions libérales, l'artisanat, l'accueil des indépendants étrangers, ou encore l'accès à la profession.

Professions libérales et réglementées

Les professions libérales et réglementées représentent un secteur important de notre économie (185.000 titulaires). Mon action vise principalement à offrir à leurs titulaires un cadre juridique adapté au développement de leurs activités. Il s'agit notamment des architectes, comptables, experts-comptables et fiscalistes, agents immobiliers, géomètres-experts et psychologues.

La réglementation de la profession de psychologue devra être mise dans une perspective plus large, eu égard à la proximité avec d'autres professions (psychothérapeutes...). La question de l'établissement de règles de déontologie propres à la profession sera également envisagée.

Auto-experts

De uitoefening van het beroep, het voeren van de titel van auto-expert en het instituut van de auto-experts zijn geregeld door de wet van 15 mei 2007 tot erkenning en bescherming van het beroep van auto-expert en tot oprichting van een instituut van de auto-experts.

Deze wetgeving kon geen concrete toepassing krijgen, omdat ze onvolmaaktheden bevat die een juridische onzekerheid konden doen rijzen. Bovendien verdient deze wet het om te worden aangepast om rekening te houden met de richtlijn 2005/36/CE betreffende de erkenning van beroepskwalificaties, gewijzigd door de richtlijn 2006/100/CE.

Om die moeilijkheden op te lossen, zal ik binnenkort aan de Kamer van volksvertegenwoordigers een wetsontwerp voorleggen om de wet van 15 mei 2007 aan te passen. Dat zal gebeuren met naleving van de voorschriften van het Europese recht, zodat de bescherming van de titel van auto-expert binnen het instituut van auto-experts eindelijk werkelijkheid wordt. Zo zal wet de beroepsmensen uit de sector een passend reglementair kader bieden.

Ambachten

De wereld van de ambachten is in België nog te sterk miskend. Het concept is wazig en op zijn minst heel ver verwijderd van wat in het buitenland onder ambachten wordt verstaan.

Gezien het succes van de eerste twee edities zal ik in februari 2009 de derde editie van de *Dag van de Ambachten* organiseren. Het hoofddoel daarvan is het grote publiek de kans te geven om ambachtslieden in België te ontmoeten en hen in hun atelier aan het werk te zien. De dag combineert overigens op een efficiënte manier culturele en commerciële aspecten, aangezien ambachtslieden hun producten ook in de kijker kunnen zetten.

Toegang tot het beroep

De reglementering over het beroep werd fundamenteel hervormd, zowel wat het bedrijfsbeheer als de beroepsbekwaamheid betreft.

Het zal gepast zijn om de invoering van horecacluster af te werken.

Experts en automobiles

L'exercice de la profession et le port du titre d'expert en automobiles, ainsi que l'Institut des experts en automobiles sont régis par la loi du 15 mai 2007 relative à la reconnaissance et à la protection de la profession d'expert en automobiles et créant un Institut des experts en automobiles.

Cette législation n'a pas pu trouver d'application concrète car elle contient des imperfections qui pouvaient générer une insécurité juridique. De plus, cette législation mérite d'être adaptée en vue de tenir compte de la directive 2005/36/CE relative à la reconnaissance des qualifications professionnelles modifiée par la directive 2006/100/CE.

Pour pallier à ces difficultés, je soumettrai prochainement un projet de loi à la Chambre des représentants afin d'adapter la loi du 15 mai 2007, dans le respect des principes posés par les prescrits du droit européen, afin que la protection du titre d'expert en automobiles au sein de l'Institut des experts en automobiles devienne enfin une réalité, offrant ainsi aux professionnels du secteur un cadre réglementaire adéquat.

Artisanat

Le monde des artisans est encore trop méconnu en Belgique. La réalité que recouvre le concept est floue et, à tout le moins, très éloignée de ce qui prévaut à l'étranger.

Vu le succès rencontré lors des deux premières éditions, j'organiserai en février prochain la troisième édition de la «Journée de l'Artisan» qui a pour objectif principal d'offrir au grand public la possibilité d'aller à la rencontre des artisans de Belgique et de les voir à l'œuvre en visitant leur atelier. Elle combine, par ailleurs, efficacement aspects culturels et commerciaux puisqu'elle permet également aux artisans de bénéficier d'une vitrine large pour leurs produits.

Accès à la profession

La réglementation relative à la profession a été fondamentalement réformée, que ce soit en ce qui concerne les compétences en gestion ou les compétences professionnelles.

Il conviendra de finaliser la mise en place du cluster Horeca.

Dienstenrichtlijn

De dienstenrichtlijn is een kans voor ons land. Zo kunnen de administratieve stappen voor de ondernemingen worden vereenvoudigd, de bestaande wetten worden gemoderniseerd en eenheidsloketten worden ingevoerd. Die eenheidsloketten zullen het enige contactpunt zijn tussen de Belgische en Europese startende ondernemers en de overheden.

Ik zal ook de nodige aandacht aan de omzetting en toepassing van die richtlijn besteden. Als Minister bevoegd voor de ondernemingsloketten zal ik er meer bepaald over waken dat de loketten de nodige middelen en aanpassingen krijgen om hun opdrachten goed te kunnen uitvoeren. Daartegenover staat dat de werking en het bestek van de loketten diepgaand zullen worden herzien om enerzijds de verplichtingen van de Belgische staat tegenover de Europese instellingen te waarborgen en anderzijds de loketten de mogelijkheid te geven hun opdrachten uit te voeren met middelen die aan het geglobaliseerde kader waarin ze zullen werken zijn aangepast.

Beroepskaarten

Om België een positief imago te geven en om de aantrekkingskracht van ons land voor buitenlandse investeerders te stimuleren, werd de wet op de beroepskaarten aangepast.

Daarom nam ik in overleg met de betrokkenen maatregelen zodat ondernemingsloketten de bevoegdheid kregen om de aanvragen te ontvangen voor beroepskaarten voor buitenlandse investeerders en kandidaat-zelfstandigen die al legaal in ons land verblijven. Die bepaling zal op 1 januari 2009 van kracht worden, waardoor het eenheidsloket voor die categorie van mensen vorm zal aannemen.

IV. Financiële crisis

Om de weerslag van de financiële crisis op de kredietverlening aan KMO's zo klein mogelijk te maken, wil ik dat het federale regering op het Participatiefonds kan rekenen. Een van de voornaamste opdrachten van deze federale overheidsinstelling bestaat erin zelfstandigen, vrijberoepers, KMO's startende ondernemers en werkzoekenden die een eigen onderneming willen opstarten, te steunen.

Met de vaststelling dat KMO's en zelfstandigen moeilijkheden hebben om voor de financiering van hun investeringen bankkredieten te krijgen en in de vaststelling dat

Directive sur les services

La directive «Services» est une opportunité pour notre pays: simplifier les démarches administratives pour les entreprises, moderniser les législations existantes et mettre en place des guichets uniques qui seront l'interface unique des starters, belges et européens, vis-à-vis de l'ensemble des autorités publiques.

Aussi, j'accorderai toute l'attention nécessaire à la transposition et à la mise en œuvre de cette directive. Plus spécifiquement, en tant que Ministre exerçant la tutelle sur les Guichets d'Entreprises, je veillerai à ce que ces derniers bénéficient des outils et adaptations nécessaires à la bonne exécution de leur mission de Guichets Uniques. En contrepartie, ces derniers verront leur cadre de travail et le cahier des charges y afférent être révisés en profondeur afin, d'une part, de garantir les obligations de l'État belge vis-à-vis des instances européennes et, d'autre part, permettre aux Guichets d'accomplir leur mission avec des outils adaptés à l'environnement globalisé qu'ils devront aborder.

Cartes professionnelles

Dans le but de donner une image positive de la Belgique et de stimuler l'attrait de notre pays pour les investisseurs étrangers, la loi sur la carte professionnelle a été modifiée.

A ce titre, j'ai pris, en concertation avec les acteurs concernés, les dispositions pour que les Guichets d'Entreprises se voient octroyer la compétence de recevoir les demandes de cartes professionnelles pour les investisseurs et candidats indépendants étrangers résidant déjà de manière légale sur notre territoire. Cette disposition, qui entrera en vigueur le 1er janvier 2009, permettra de concrétiser le Guichet unique pour cette catégorie de personnes.

IV. Crise financière

Afin de minimiser l'impact de la crise financière actuelle sur l'accès au crédit des PME, je souhaite que le Gouvernement fédéral puisse s'appuyer sur le Fonds de Participation, institution publique fédérale dont l'une des missions principales est de soutenir les indépendants, les titulaires de professions libérales, les PME et les starters en ce compris les demandeurs d'emploi qui souhaitent lancer leur propre entreprise.

Partant du constat que les PME et les indépendants éprouvent des difficultés à obtenir des crédits bancaires pour financer leurs investissements et que la situation

die situatie dreigt te blijven duren, heb ik met de minister van Financiën aan de federale regering twee initiatieven voorgesteld om de toegang tot financiering voor KMO's te verbeteren in tijden van kredietgebrek:

1. Een financieel product aangepast aan de huidige context

Het Participatiefonds verstrekt achtergestelde leningen bovenop de kredieten die door de banksector worden verleend. Ik vraag het Participatiefonds een nieuw financieel product in te voeren waarbij de huidige procedure wordt omgedraaid: de kredietaanvrager wendt zich eerst tot het Participatiefonds, dat het dossier als eerste bestudeert.

Met een principeakkoord onder de arm gaat de kredietaanvrager naar de bankinstelling van zijn keuze om een krediet voor zijn project te vragen. Het voorakkoord van het Participatiefonds voor de toekenning van een achtergestelde lening vergemakkelijkt de analyse voor de bankinstelling en geeft een stimulans voor een positief antwoord op het kredietverzoek.

2. Nieuwe financiële middelen voor het Participatiefonds

De federale regering riep in 2003 het Startersfonds in het leven. Daarmee gaf ze het Participatiefonds nieuwe financiële middelen via een openbaar beroep op het spaarwezen.

De minister van Financiën en ikzelf stellen de regering voor een tweede verplichte lening te lanceren voor een bedrag van 300 miljoen euro. Dat bedrag dient om in te spelen op de leningsaanvragen als gevolg van dit nieuwe product dat door het Participatiefonds werd ingevoerd. De lening wordt voor een duur van zeven jaar verstrekt, met staatsgarantie, en geeft recht op fiscale aftrekbaarheid.

Mijn werk in 2009 zal aansluiten bij het beleid dat ik sinds 2003 in de regering voer: door zelfstandige ondernemers een juridisch kader te geven dat aan de ontwikkeling van hun activiteiten is aangepast, wil ik dat ondernemingsleef wordt beschermd, beloond en erkend en gesteund tijdens de moeilijkste momenten. Ik wens ook dat ondernemers als de motor van onze economische ontwikkeling worden beschouwd.

risque de durer, j'ai proposé avec le ministre des Finances au gouvernement fédéral deux initiatives distinctes, visant à améliorer l'accès au financement pour les PME en période de crédit crunch:

1. Un produit financier adapté au contexte actuel

Le Fonds de Participation octroie des prêts subordonnés complémentaires aux crédits octroyés par le secteur bancaire. Je demande au Fonds de Participation de mettre en place un nouveau produit financier où la procédure actuelle est inversée: le demandeur s'adresse d'abord au Fonds de Participation qui examine le dossier en première ligne.

Muni d'un accord de principe, le demandeur se rend auprès de l'institution bancaire de son choix pour solliciter un crédit pour réaliser son projet. Le pré-accord du Fonds de Participation concernant l'octroi d'un prêt subordonné simplifie l'analyse dans le chef de l'institution bancaire et lui offre un incitant à répondre favorablement au demandeur.

2. Des nouveaux moyens financiers pour le Fonds de Participation

Le gouvernement fédéral a créé, en 2003, le Fonds Starters dans le but de doter le Fonds de Participation de nouveaux moyens financiers en recourant à l'appel public à l'épargne.

Le ministre des Finances et moi-même proposons au gouvernement de lancer un deuxième emprunt obligataire d'un montant de 300 millions afin de répondre aux demandes de prêts résultant du nouveau produit mis en place par le Fonds de Participation. Cet emprunt est émis pour une durée de sept ans, avec la garantie de l'État, et donne lieu à une déductibilité fiscale.

Mon action en 2009 s'inscrit dans la politique que je mène depuis 2003 au sein du Gouvernement: en offrant aux entrepreneurs indépendants un cadre juridique adapté au développement de leurs activités, je souhaite que l'audace soit une valeur défendue mais aussi récompensée, que ceux qui osent soient soutenus, reconnus et aidés dans les moments les plus délicats, que les indépendants soient considérés comme des moteurs de notre développement économique.

SOCIAAL STATUUT VAN DE ZELFSTANDIGEN

Inleiding: zonder zelfstandigen gaat het niet

Het sociaal statuut van de zelfstandigen verder uitdiepen en mijn plannen tot een goed einde brengen, dat blijft mijn prioriteit. Omwille drie redenen.

Het gaat, inzake de sociale minimumuitkeringen, om de billijkheid tussen burgers. De sociale minimumbescherming kan niet van de ene burger tot de andere verschillen, gewoon door de aard van de arbeidsrelatie.

In de huidige context waarin alle burgers betrokken zijn bij het probleem van het verlies aan koopkracht, is het essentieel die zelfstandigen te helpen die het meest getroffen zijn door deze problematiek.

Ten slotte is het meer dan ooit noodzakelijk een sterk sociaal statuut voor de zelfstandigen te behouden en dat statuut nog te versterken aangezien dit bijdraagt aan de noodzakelijke ontwikkeling van de ondernemersgeest in België en aan de overtuiging dat we degenen die nog durven te investeren in een zelfstandige activiteit, moeten bijstaan en belonen.

Hierbij zet ik mij van ganser harte in voor de opwaardering van dit sociaal statuut, waarvoor ik al me sterk heb ingezet tijdens de vorige legislatuur en in 2008.

Verhoging van het minimumpensioen

Het niveau van het minimumpensioen van de zelfstandigen is een problematiek waarvoor ik altijd zeer gevoelig ben geweest.

Als minister van de Zelfstandigen heb ik me altijd ingezet om het bedrag van het minimumpensioen wezenlijk te verhogen. Hierdoor heb ik de kloof tussen het pensioenstelsel voor loontrekkenden en dat voor zelfstandigen voor een groot stuk kunnen verkleinen: talrijke verhogingen gebeurden sinds september 2004. De laatste, die een verhoging inhield van 10 euro, is ingegaan op 1 oktober 2008.

In het geheel zijn de bedragen sinds 2003 gemiddeld met ongeveer 350 euro gestegen. Wat de kloof met de bedragen van het stelsel voor loontrekkenden betreft, heb, heb ik dit kunnen terugdringen met meer dan 50% voor de alleenstaande werknemers en met meer dan 75% voor de werknemers met een gezin.

STATUT SOCIAL DES INDÉPENDANTS

Introduction: de la nécessité des indépendants

La finalisation de l'amélioration du statut social des indépendants reste ma priorité. Pour trois raisons.

C'est, en matière de prestations sociales minimales, une question d'équité entre les citoyens. La protection sociale minimale ne peut plus différer d'un citoyen à l'autre selon la nature de ses relations du travail.

Dans le contexte actuel où tous les citoyens sont concernés par la problématique de la perte de pouvoir d'achat, c'est essentiel d'aider ceux des indépendants qui sont le plus touchés par cette problématique.

C'est enfin plus que jamais indispensable de conserver un statut social fort pour les travailleurs indépendants et de le renforcer encore, car cela participe à l'indispensable développement de l'esprit d'entreprendre en Belgique et à l'idée qu'il faut entourer et récompenser ceux qui osent encore s'investir dans une activité d'indépendant.

Dans ce cadre, j'ai à cœur de poursuivre la valorisation de ce statut social, que j'ai entamée significativement lors de la précédente législature et en 2008.

Augmentation de la pension minimale

Le niveau de la pension minimale des travailleurs indépendants est une problématique à laquelle j'ai toujours été sensible.

En tant que ministre des Indépendants, je me suis toujours attelée à augmenter substantiellement le montant de cette pension. Cela a permis de réduire très fortement l'écart qui existe en la matière entre le régime de pension des salariés et des indépendants: de nombreuses augmentations ont eu lieu depuis 2004, la dernière, une augmentation de 10 euros, datant du 1er octobre 2008.

Au total, depuis 2003, les montants ont augmenté en moyenne de près de 350 euros. Quant à l'écart avec les montants du régime salarié, il a été réduit de plus de 50% au taux isolé et de 75% au taux ménage.

Het is aangewezen deze opwaardering van de pensioenen verder te zetten omdat de koopkracht van de van de gepensioneerde zelfstandigen ervan afhangt. Deze koopkracht werd trouwens al opgewaardeerd aangezien de dekking kleine risico's inzake geneeskundige verzorging systematisch en gratis is geworden voor alle gepensioneerde zelfstandigen.

Bovendien zullen twee nieuwe verhogingen van het minimumpensioen in 2009 aan die gepensioneerden toegekend worden: de bedragen zullen ten eerste met 20 euro in mei 2009 vermeerderd worden, en met 3% in augustus 2009. Dit percentage van 3% omvat de 2,5% van de verhoging die de sociale partners voorgesteld hebben in het kader van de welvaartsenveloppe 2009-2010. Door deze verhogingen zullen de minimumpensioenen van de zelfstandigen met een gezin 1.213,44 euro bedragen. De minimumpensioenen van de zelfstandigen zonder kinderen ten laste zullen net als de het minimum-overlevingspensioen 920,62 euro bedragen (exclusief de indexatie van juli 2009). Het minimumpensioen van de zelfstandigen zal dan eindelijk hoger liggen dan de inkomensgarantie voor ouderen (IGO).

Ik blijf ervoor ijveren de bedragen van de minimumpensioenen voor loontrekkenden en voor zelfstandigen gelijk te schakelen.

Aanpassing van de pensioenen aan de welvaart

Deze aanpassing aan de welvaart beoogt de pensioenen die niet worden berekend op basis van het minimumpensioen. In 2007 werden de pensioenen die voor 1987 ingingen, opgewaardeerd met 2%. In 2008 zijn het deze die ingingen tussen 1988 en 2003 die op deze manier zullen worden verhoogd.

In augustus 2009 zullen alle pensioenen die niet worden berekend op basis van het minimumpensioen met 1,5% worden opgewaardeerd worden om de problematiek van de koopkracht op te lossen. Dit percentage van 1,5% omvat de 0,8% van de verhoging die de sociale partners voorgesteld hebben in het kader van de welvaartsenveloppe 2009-2010.

Bovendien zullen de pensioenen die in 2004 ingingen nog met extra 2% opgewaardeerd worden, om de getroffen maatregelen in 2007 en 2008 verder te zetten.

Il y a lieu de continuer cette revalorisation des pensions, parce que le pouvoir d'achat des pensionnés indépendants en dépend. Ce pouvoir d'achat a d'ailleurs déjà été valorisé puisque depuis le 1er janvier 2008, la couverture petits risques en matière de soins de santé est devenue systématique et gratuite pour l'ensemble des pensionnés indépendants.

En outre, deux nouvelles augmentations de la pension minimum seront octroyées en 2009 à ces pensionnés: les montants seront d'abord majorés de 20 euros en mai 2009, ils seront ensuite augmentés de 3% en août 2009. Ce pourcentage de 3% comprend les 2,5% de l'augmentation que les partenaires sociaux ont proposée dans le cadre de l'enveloppe bien-être 2009-2010. Par ces augmentations, les montants seront portés à 1.213,44 euros au taux ménage et 920,62 euros au taux isolé ainsi que pour la pension minimum de survie (indexation de juillet 2009 non comprise). La pension minimum des travailleurs indépendants sera alors, enfin, supérieure à la garantie de revenu aux personnes âgées, la GRAPA.

Mon objectif pour cette législature demeure l'égalisation des montants de la pension minimum entre les régimes des salariés et des indépendants.

Adaptation des pensions au bien-être

Cette adaptation au bien-être vise les pensions qui ne sont pas calculées sur la base des montants de pension minimum. En 2007, les pensions qui avaient pris cours avant 1987 avaient été revalorisées de 2%. En 2008, ce sont celles qui ont pris cours entre 1988 et 2003 qui ont connu pareil augmentation.

En 2009, toujours dans le cadre de la problématique du soutien du pouvoir d'achat, toutes les pensions des indépendants qui ne sont pas calculées sur la base de la pension minimum seront également revalorisées de 1,5% en août 2009. Ce pourcentage de 1,5% comprend les 0,8% de l'augmentation que les partenaires sociaux ont proposée dans le cadre de l'enveloppe bien-être 2009-2010.

En outre, dans la continuation des mesures prises en 2007 et 2008, les pensions dont la prise de cours se situe en 2004 seront en outre encore revalorisée de 2% supplémentaires.

Voorwaarden vervroegd pensioen

Elke zelfstandige die vanaf 60 jaar met vervroegd pensioen wil gaan, kan dit als hij een loopbaan heeft van minstens 35 jaar. Maar hij wordt daarvoor bestraft («malus»): zijn pensioenbedrag wordt verminderd met een zeker percentage in functie van de leeftijd bij zijn pensioen.

Die malus is bijzonder oneerlijk omdat aangetoond werd dat zelfstandigen die vervroegd op pensioen gaan, dit slechts zelden doen omwille van hun persoonlijk comfort, maar meestal uit noodzaak.

Voor 2006 kwam de malus overeen met een vermindering van 5% per vervroegd jaar, dus in totaal 25% bij een pensioen op de leeftijd van 60 jaar, tenzij de betrokken persoon een loopbaan heeft opgebouwd van 45 jaar.

In de vorige legislatuur heb ik meerdere maatregelen kunnen invoeren voor een progressieve opheffing van die malus:

- sinds 1 januari 2006 wordt de zelfstandige met 44 jaar loopbaan op het moment van zijn pensioen niet meer bestraft;
- sinds 1 januari 2007 werden de penaliserings verlaagd tot 25%, 18%, 12%, 7% en 3% naargelang het pensioen genomen werd op 60, 61, 62, 63 of 64 jaar;
- en sinds 1 januari 2008 wordt geen enkele bestraffing meer toegepast zodra de betrokkene een loopbaan heeft opgebouwd van 43 jaar op het moment van zijn vervroegd pensioen.

Tijdens het laatste begrotingsconclaaf heb ik eveneens bekomen dat vanaf 1 januari 2009 geen enkele bestraffing meer toegepast wordt zodra de betrokkene een loopbaan heeft opgebouwd van 42 jaar op het moment van zijn vervroegd pensioen.

Gezinsbijslag

Elk kind is gelijk en elke gezin moet op dezelfde wijze geholpen worden ongeacht het beroepsstatuut van de ouders. Deze principes moeten ook worden toegepast op het vlak van gezinsbijslag.

Daarom is het absoluut noodzakelijk dat het bedrag van de gezinsbijslag voor het eerste kind in het stelsel van de zelfstandigen in de toekomst evenveel bedraagt als dat van de loontrekkenden.

Conditions d'anticipation de la pension

Tout indépendant qui souhaite, à partir de 60 ans, anticiper sa prise de pension de retraite, peut le faire s'il a une carrière d'au moins 35 ans. Mais, il se voit alors appliquer des pénalisations («malus») sur le montant de sa pension, qui se voit réduite d'un certain pourcentage en fonction de l'âge de départ à la retraite.

Le malus est particulièrement injuste dès lors qu'il est acquis que les indépendants qui partent anticipativement à la retraite ne le font, eux, que très rarement pour des raisons de convenances personnelles mais bien souvent par nécessité.

Avant 2006, le malus correspondait à une réduction de 5% par année d'anticipation, soit un total de 25% en cas de départ à la retraite à 60 ans, à moins que la personne concernée ne totalise 45 années de carrière.

Lors de la précédente législature, j'ai mis en œuvre plusieurs mesures tendant à une suppression progressive du malus:

- Depuis le 1er janvier 2006, l'indépendant qui totalise 44 années de carrière au moment de l'anticipation de sa pension, n'est plus pénalisé;
- Depuis le 1er janvier 2007, les pénalités ont été réduites à 25%, 18%, 12%, 7% et 3% selon que la prise de pension a lieu respectivement à 60, 61, 62, 63 ou 64 ans;
- Et depuis le 1er janvier 2008, plus aucune pénalité n'est appliquée dès lors que l'intéressé totalise 43 années de carrière au moment de l'anticipation de sa pension.

Lors du récent conclave budgétaire, j'ai de plus obtenu qu'à partir du 1er janvier 2009, plus aucune pénalité ne soit appliquée dès lors que l'intéressé totalisera 42 années de carrière au moment de l'anticipation de sa pension.

Prestations familiales

Un enfant est égal à un enfant et toute famille doit être aidée de la même façon quel que soit le statut professionnel des parents. Ces principes doivent trouver à s'appliquer en matière d'allocations familiales.

C'est pourquoi il est impératif que le montant d'allocation familiale pour le premier enfant dans le régime des indépendants soit à l'avenir égal à celui du régime des salariés.

Het verschil in bedrag van gezinsbijslag voor het eerste kind liep in het begin van de vorige legislatuur op tot 40 euro in het nadeel van de kinderen van zelfstandigen.

Op mijn initiatief werd in de vorige legislatuur dit verschil met de helft verminderd. Ik heb opnieuw een verhoging van 10 euro van het maandelijks basisbedrag voor het eerste kind van zelfstandigen kunnen verkrijgen vanaf april 2008.

Sinds september 2008 bedraagt het bedrag van die kinderbijslag in het stelsel van de zelfstandigen, 74,07 euro tegen 83,40 euro bij de loontrekkenden. Bij een gepensioneerde begunstigde zijn die cijfers respectievelijk 98,92 euro en 125,86 euro.

De verschillen zullen nog verminderen op 1 januari 2009. Zo zal het bedrag van 74,07 euro worden opgetrokken naar 78 euro en het bedrag van 98,92 euro naar 102,85 euro.

Het blijft de bedoeling op termijn te komen tot een volledige gelijkschakeling van de bedragen tussen de verschillende stelsels.

Bovendien wordt vanaf 1 juli 2008 het principe van het recht van het kind toegepast op de kinderbijslag in het stelsel van de zelfstandigen. Sinds die datum is de toekenning ervan onvoorwaardelijk geworden. Er wordt dus in het kader van de toekenning van de kinderbijslag, niet meer nagekeken of de sociale bijdragen wel degelijk werden betaald.

Jaarlijkse leeftijdsbijslag

Een systeem van jaarlijkse leeftijdsbijslag, uitbetaald in de maand augustus, werd in 2006 ingevoerd: ten eerste voor de kinderen van 6 tot 17 jaar (53,05 euro voor de kinderen van 6 tot 11 jaar en 74,29 euro voor de kinderen van 12 tot 17 jaar). In 2008 wordt ook aan de gerechtigde kinderen van 18-24 jaar een supplement van 25 euro toegekend.

Vanaf 2009 zal de leeftijdscategorie van 0 tot 5 jaar ook een jaarlijks supplement krijgen van 25 euro. Voor de gerechtigden van 18-24 jaar zal hun supplement tot 50 euro verdubbeld worden.

Op termijn zal het supplement voor de kinderen van 18-24 jaar oplopen tot 100 euro.

La différence de montant des allocations familiales dues pour le premier enfant culminait au début de la législature précédente à 40 euros au détriment des enfants des travailleurs indépendants.

A mon initiative, une réduction de la moitié de cet écart a été accomplie sous la précédente législature. Et j'ai encore obtenu qu'une nouvelle augmentation de 10 euros du montant mensuel des allocations familiales de base du 1er enfant des travailleurs indépendants intervienne en avril 2008.

Depuis septembre 2008, le montant de cette allocation familiale s'élève, dans le régime indépendant, à 74,07 euros pour 83,40 euros dans le régime des salariés. Ces montants sont respectivement de 98,92 euros et 125,86 euros en cas d'attributaire pensionné.

Les écarts seront encore une fois réduits au 1er janvier 2009: le montant de 74,07 euros passera à 78 euros, celui de 98,92 euros passera lui à 102,85 euros.

L'objectif demeure à terme une harmonisation des montants entre les différents régimes.

En outre, depuis le 1er juillet 2008, le principe du droit de l'enfant est appliqué aux allocations familiales dans le régime des indépendants: depuis cette date, leur octroi est devenu inconditionnel. Il n'y a donc plus de vérification du paiement des cotisations sociales dans le cadre de l'octroi des allocations familiales.

Suppléments d'âge annuels

Toujours dans le cadre de l'aide aux familles indépendantes, un système de suppléments d'âge annuels payables en août a été instauré en 2006, d'abord pour les enfants de 6 à 17 ans (53,05 euros pour les enfants de 6 à 11 ans et 74,29 euros pour les enfants de 12 à 17 ans). En 2008, un supplément de 25 euros a également été accordé pour les enfants bénéficiaires de 18 à 24 ans.

Dès 2009, la catégorie d'âge de 0 à 5 ans recevra également ce supplément d'un montant de 25 euros. Quant aux bénéficiaires de 18 à 24 ans, leur supplément sera doublé à 50 euros.

A terme, le supplément pour les enfants de 18 à 24 ans atteindra un montant de 100 euros.

Werk en privéleven beter op elkaar afstemmen

Een betere balans tussen werk en privéleven ligt me bijzonder na het hart. Ik ben van mening dat het sociaal statuut van de zelfstandigen de balans tussen werk en privéleven beter in evenwicht moet brengen. Op termijn is mijn beleid erop gericht zelfstandigen dezelfde mogelijkheden te geven als de loontrekkenden op dit vlak, zonder daarbij de flexibiliteit die de zelfstandige onderneming vereist, uit het oog te verliezen.

Mijn beleid richtte zich in eerste instantie op het bevalingsverlof. Het bevallingsverlof is een onmisbare periode waarin de nieuwe moeder kan uitrusten maar uiteraard ook tijd kan doorbrengen met de pasgeborene om de relatie onontbeerlijk voor zijn ontwikkeling, tot stand te brengen. De duur van het bevallingsverlof was 6 weken tot 1 juli 2007, een stopzetting van de loopbaan was verplicht de 6 daaropvolgende weken. Ik heb bekomen dat vanaf 1 juli 2007 het verlof, naar keuze van de zelfstandige, kan oplopen tot 7 of 8 weken of 9 weken bij de geboorte van een meerling. Sinds deze datum bedraagt de uitkering ongeveer 350 euro per week (368,36 euro, op 1 september 2008).

Vanaf 2009 zal het bevallingsverlof nog versoepeld worden. Zodoende zal dit per week kunnen opgenomen worden. Slechts 3 weken blijven verplicht: naast de week van prenatale rust zullen twee weken verlof verplicht worden moeten vanaf de bevalling om de uitkeringen verbonden aan dit verlof te verkrijgen. De zelfstandige zal voor het overige het aantal aanvullende verlofweken (tot 5 weken of 6 in geval van een geboorte van meerlingen) kunnen kiezen, evenals het tijdstip wanneer ze dit wil opnemen. Het hele verlof zal moeten opgenomen binnen de 23 weken volgend op de bevalling.

Het gaat om een echt positieve maatregel die is aangepast aan de werkelijkheid van de zelfstandigen die hun handel of hun onderneming niet zomaar kunnen achterlaten voor 6 weken of meer.

Dit bevallingsverlof heeft een kortere duur dan dit toegekend in het stelsel van de loontrekkenden. Het is hier niet gewoon een vraag van niet-discriminatie tussen de beroepscategorieën maar wel een kwestie van noodzaak voor de moeder om tijd met haar pasgeborene te kunnen doorbrengen. Aangezien de bijzonderheden van de zelfstandige activiteit en de onmogelijkheid in veel gevallen voor de zelfstandige de activiteiten van haar onderneming voor lange tijd op te schorten, werd een moederschapshulp onder de vorm van vergunning van 70 dienstencheques op 1 januari 2006 in het leven geroepen.

Conciliation entre vie familiale et vie professionnelle

La conciliation entre vie familiale et vie privée me tient tout particulièrement à cœur. J'estime que le statut social des indépendants doit permettre cette conciliation. Mon action vise à terme à donner aux travailleuses indépendantes et aux travailleurs indépendants des facilités similaires à celles accordées aux travailleurs salariés en la matière, avec toute la souplesse qu'exigent les spécificités de l'entreprise indépendante.

Mon action a porté premièrement sur le congé de maternité, période on ne peut plus nécessaire pour permettre non seulement à la jeune mère de se reposer mais également bien entendu à prendre du temps avec son nouveau-né pour créer la relation indispensable à son évolution. Le congé de maternité était jusqu'au 1er juillet 2007 d'une durée de 6 semaines, l'arrêt du travail étant obligatoirement de 6 semaines consécutives. J'ai obtenu que, depuis le 1er juillet 2007, le congé puisse, au choix de l'indépendante, être porté à 7 ou 8 semaines, voire 9 en cas de naissances multiples. Depuis cette date, l'indemnité s'élève à environ 350 euros par semaine (368,36 euros, au 1er septembre 2008).

Dès 2009, le congé de maternité sera encore assoupli, celui-ci pouvant être plus largement pris à la semaine. Seules 3 semaines resteront obligatoires: outre la semaine de repos prénatal, deux semaines de congé devront obligatoirement être prises dès l'accouchement pour obtenir les indemnités liées à ce congé. La travailleuse indépendante pourra pour le reste choisir le nombre de semaines supplémentaires de congé (jusqu'à 5 semaines, voire 6 en cas de naissances multiples) ainsi que le moment où elle veut en profiter. L'ensemble du congé devra être pris endéans les 23 semaines qui suivent l'accouchement.

Il s'agit d'une mesure vraiment positive et adaptée à la réalité des travailleuses indépendantes, qui ne peuvent pas toujours laisser leur commerce ou leur entreprise sans contrôle pendant 6 semaines et plus.

Ce congé de maternité a une durée inférieure à celui octroyé dans le régime salarié. Ce n'est pas ici simplement une question de non discrimination entre catégories professionnelles, mais bien une question de nécessité pour la mère de disposer de temps pour son nouveau-né. Étant donné les spécificités de l'activité indépendante et l'impossibilité dans bien des cas pour la travailleuse indépendante de ne pas suspendre trop longtemps les activités de son entreprise, une aide à la maternité sous forme d'octroi de 70 titres-services a été créé au 1er janvier 2006.

Vanaf die datum werden de dienstencheques gratis toegekend op het ogenblik van de herneming van haar zelfstandige activiteit zodat ze de tijd die ze normaal uittrekt voor haar huishoudelijk werk, kan besteden aan de pasgeborene.

Op 1 mei 2007 is het aantal dienstencheques van 70 naar 105 gestegen.

Bovendien sinds 1 juli 2008 is de termijn om de aanvraag in te dienen, verlengd (tot 15 weken na de bevalling).

Voor 2009 heb ik kunnen bekomen dat deze hulp nog zal uitgebreid worden, zodat de dienstencheques niet meer op het einde van het bevallingsverlof toegekend worden zullen: zo zal de sociale verzekeringskassa voortaan deze dienstencheques vanaf de dag na de bevalling kunnen betalen.

Ten slotte beschikken de zelfstandigen, in het kader van de betere afstemming tussen werk en privé-leven sinds 1 februari 2007 over het recht op een adoptieverlof. Dit verlof geeft recht op een uitkering van 368,36 euro per week, tijdens 4 of 6 weken naargelang dat het geadopteerde kind respectievelijk tussen 3 en 8 jaar oud is of minder dan 3 jaar oud is.

Uitkeringen voor invaliditeit en ongeschiktheid

De zelfstandigen die worden getroffen door invaliditeit of ongeschiktheid, komen *de facto* terecht in een moeilijke situatie die hulp rechtvaardigt. Daarom heb ik er voor gezorgd dat hun uitkeringen verhoogd worden.

De uitkeringen voor invaliditeit en ongeschiktheid voor de gezinnen en de alleenstaanden zullen vanaf mei 2009 worden verhoogd met 2%.

Een tweede verhoging van 3% wordt voorzien in augustus 2009, inclusief de verhoging die de sociale partners in het kader van de welvaartsenveloppe 2009-2010 voorgesteld hebben. Deze tweede verhoging is van toepassing op de uitkeringen voor invaliditeit en primaire ongeschiktheid met of zonder stopzetting van activiteit, voor alleenstaanden en gezinnen.

Verzekering in geval van faillissement en noodgedwongen stopzetting

De vergoedingen die worden uitbetaald aan zelfstandigen die kunnen genieten van een sociale verzekering

À cette date, les titres-services étaient gratuitement octroyés au moment de la reprise de son activité indépendante, afin que le temps qui ne doit pas être consacré aux tâches ménagères puissent l'être au nouveau-né.

Au 1er mai 2007, le nombre de titres-services est passé de 70 à 105.

En outre, depuis le 1er juillet 2008, le délai pour en faire la demande a été prolongé (jusqu'à 15 semaines après l'accouchement).

Pour 2009, j'ai obtenu une nouvelle amélioration de cette aide, en ce sens que les titres-services ne seront plus octroyés en fin de congé de maternité: en effet, la caisse d'assurances sociales pourra désormais payer ces titres-services dès le lendemain de l'accouchement.

Enfin, toujours dans cette problématique de conciliation entre vie familiale et vie professionnelle, les travailleurs indépendants et les travailleuses indépendantes disposent depuis le 1er février 2007 du droit à un congé d'adoption. Ce congé donne droit à une indemnité de 368,36 euros par semaine, pendant 4 ou 6 semaines selon que l'enfant adopté a respectivement entre 3 et 8 ans ou moins de 3 ans.

Indemnités d'invalidité et d'incapacité

Les travailleurs indépendants touchés par l'invalidité ou l'incapacité sont *de facto* dans une situation difficile qui justifie qu'une aide leur soit apportée. C'est la raison pour laquelle j'ai veillé à augmenter leurs indemnités.

Les indemnités d'invalidité sans cessation d'activité et d'incapacité aux taux ménage et au taux isolé seront majorées d'environ 2% en mai 2009.

Une seconde augmentation, de 3%, est prévue en août 2009, y compris l'augmentation que les partenaires sociaux ont proposée dans le cadre de l'enveloppe bien-être 2009-2010. Cette deuxième augmentation vise les indemnités d'invalidité et d'incapacité primaire avec ou sans cessation d'activité, au taux ménage et au taux isolé.

Assurance sociale en cas de faillite et de cessation forcée

Les indemnités payées aux indépendants qui peuvent bénéficier de l'assurance sociale en cas de faillite seront

in geval van faillissement zullen eveneens in mei 2009 worden verhoogd met 20 euro en in augustus 2009 met extra 3%.

Door die verhoging zullen de maandelijkse vergoedingen op 1 augustus 2009 voor een alleenstaande en voor een gezin respectievelijk 920,62 euro en 1.213,44 euro bedragen.

Daarenboven zal ik, in het kader van de huidige budgetaire enveloppe met betrekking tot de verzekering in geval van faillissement, onderzoeken in welke mate dit uitkeringssysteem in geval van stopzetting kan worden uitgebreid worden naar gevallen van overmacht. Ik denk hierbij in het bijzonder aan de zelfstandige waarvan de onderneming het slachtoffer is van een natuurramp, een brand of wanneer een beroepsallergie een zelfstandige verhindert zijn activiteiten verder te zetten.

Strijd tegen de sociale fraude

Op het vlak van de strijd tegen de sociale fraude en om de talrijke zelfstandigen die de wet naleven, een eerlijke concurrentie te garanderen, heb ik de intentie om de weg ingeslagen tijdens de vorige legislatuur, verder te zetten, met name voor wat betreft de coördinatie van de strijd tegen de sociale fraude.

Zodoende worden bijkomende inspanningen gevraagd aan de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst teneinde, door middel van gerichte acties in de risicosectoren, het zwartwerk te bestrijden alsook, door middel van samenwerking met andere (inclusief buitenlandse) inspectiediensten, de grensfraude te bestrijden.

In het bijzonder stelsel van de zelfstandigen zal een nog meer intense medewerking worden tot stand gebracht tussen de inspectiediensten van het RIZV en de andere sociale inspectiediensten, vertegenwoordigd in de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst. Ook de opsporing van zwartwerk bij zelfstandigen zal efficiënter gemaakt worden.

Hiertoe zullen de bevoegdheden van de inspecteurs en sociale controleurs worden uitgebreid zodat ze volwaardig kunnen meewerken in de arrondissementscellen van de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst en ze proces-verbalen kunnen opstellen in geval van vaststelling van een inbreuk.

In het kader van de strijd tegen het zwartwerk en met het oog op de onmiddellijke aangifte van tewerkstelling (DIMONA) voor loontrekkenden, zal de zelfstandige

également augmentées de 20 euros en mai 2009 et de 3% supplémentaires en août 2009.

Par cette augmentation, les indemnités mensuelles atteindront au 1er août 2009 respectivement 1.213,44 euros et 920,62 euros selon que l'indépendant a ou non une famille à charge.

Par ailleurs, dans le cadre de l'enveloppe budgétaire actuellement consacrée pour l'assurance sociale en cas de faillite, j'examinerai dans quelle mesure ce système d'indemnités en cas de cessation d'activité sera étendu à des cessations pour cas de force majeure. Je pense tout particulièrement à l'indépendant dont l'entreprise est victime d'une catastrophe naturelle, d'un incendie ou lorsqu'une allergie professionnelle l'empêche de poursuivre ses activités.

Lutte contre la fraude sociale

En matière de lutte contre la fraude sociale et par conséquent dans l'optique d'assurer une concurrence loyale vis-à-vis des nombreux travailleurs indépendants qui respectent la loi, j'ai l'intention de poursuivre la voie entamée déjà lors de la précédente législature, notamment en matière de coordination de la lutte contre la fraude sociale.

Ainsi, les efforts nouveaux sont demandés au Service d'information et de recherche sociale en terme d'actions ciblées dans les secteurs à risques pour combattre le travail au noir ainsi qu'en matière de collaboration avec les autres services d'inspections y compris étrangers pour lutter contre la fraude transfrontalière.

Dans le régime spécifique des indépendants, sera développée une plus étroite coopération entre les services d'inspection de l'INASTI et les autres services d'inspection sociale représentés dans le Service d'information et de recherche sociale, et la recherche de l'activité indépendante non déclarée sera rendue plus efficace.

C'est dans ce cadre que les compétences des inspecteurs et contrôleurs sociaux seront élargies afin qu'ils puissent participer pleinement aux cellules d'arrondissement du Service d'information et de recherche sociale et puissent dresser des procès-verbaux, en cas de constatation d'une infraction.

Dans le cadre de la lutte contre le travail au noir et à l'instar de la déclaration immédiate à l'emploi (DIMONA) en régime salarié, le travailleur indépendant devra

voortaan ten laatste op de dag waarop hij de activiteit aanvangt, moeten zijn aangesloten bij een sociale verzekeringskassa.

Financiering

In de lijn van wat sinds 2004 gerealiseerd werd, zal het RSVZ de rekeningen van 2008 afsluiten met een batig saldo dat 130 miljoen euro zou moeten bedragen.

Dit resultaat is het gevolg van de sanering van de financiële toestand van het RSVZ sinds 2006 door de aanzuivering van de schuld uit het verleden van het RSVZ, van de verbetering van de alternatieve financiering van het sociaal statuut van de zelfstandigen, maar ook van de maatregelen genomen op het vlak van de strijd tegen de sociale fraude en van de betere inning van de sociale bijdragen. Die maatregelen zullen blijven hun vruchten afwerpen in 2009.

Het nieuwe systeem voor de financiering van de ziekteverzekering dat sinds 2008 van toepassing is, leidt tot een beperking van de tussenkomst van de globale beheren in de financiering van de geneeskundige verzorging.

Het RSVZ zal voor zijn alternatieve financiering kunnen genieten van een nieuwe verhoging met 23 miljoen euro vanaf 2009 teneinde de verhoging van 10 euro per maand van de minimumpensioenen van de zelfstandigen, ingevoerd op 1 december 2007, te financieren.

Sinds 2006 is voorzien dat als het sociaal statuut van de zelfstandigen afsluit met een positief resultaat, het toegewezen wordt aan het «Fonds voor de Welvaart der Zelfstandigen» dat opgericht werd binnen het RSVZ en dat bedoeld is om het hoofd te bieden aan de toekomstige uitdagingen inzake de financiering van de prestaties van het sociaal statuut van de zelfstandigen. Het Fonds beschikt momenteel over 475,3 miljoen euro op grond van het resultaat van de boekjaren 2006-2007. Bij de afsluiting van de rekeningen 2008 zal dit bedrag verhoogd worden met het batig saldo van 2008 en zou dus meer dan 600 miljoen euro moeten bereiken.

Hervorming van het systeem van de sociale bijdragen

Een coherente hervorming van het socialebijdragen-systeem van de zelfstandigen zal ingevoerd worden in overeenstemming met de conclusies van het congres over sociale bijdragen van 2007.

également désormais être affilié à sa caisse d'assurances sociales au plus tard le jour du début d'activité.

Financement

Dans la lignée de ce qui a été réalisé depuis 2004, l'INASTI clôturera ses comptes 2008 avec un boni qui devrait atteindre 130 millions d'euros.

Ce résultat est le fruit de l'assainissement de la situation financière de l'INASTI, et notamment de l'apurement dès 2006 de la dette du passé de l'INASTI, de l'amélioration du financement alternatif attribué au statut social des travailleurs indépendants mais aussi des dispositions prises en matière de la lutte contre la fraude sociale et de meilleur recouvrement des cotisations sociales. Ces mesures continuent à produire leurs effets en 2009.

Le nouveau système de financement de l'assurance-maladie qui s'applique depuis 2008, a pour effet de limiter l'intervention des gestions globales dans le financement des soins de santé.

L'INASTI bénéficiera d'une nouvelle majoration de 23 millions d'euros de son financement alternatif à partir de 2009 en vue de financer l'augmentation de 10 euros par mois des pensions minimales des travailleurs indépendants, qui est intervenue au 1er octobre 2008.

Depuis 2006, il est prévu que si le statut social des travailleurs indépendants dégage un résultat positif, il sera affecté au «Fonds pour le Bien-être des Indépendants» qui est instauré au sein de l'INASTI et qui est destiné à faire face aux défis de l'avenir en ce qui concerne le financement des prestations du statut social des travailleurs indépendants. Le Fonds est à ce jour alimenté de 475,3 millions d'euros sur la base des résultats des exercices 2006 et 2007. A la clôture des comptes 2008, ce montant sera majoré du boni 2008 et devrait donc atteindre plus de 600 millions d'euros.

La réforme du système des cotisations

Une réforme cohérente du système de cotisations sociales des indépendant sera mise en œuvre conformément aux conclusions des Assises des cotisations de 2007.

Deze hervorming beoogt enerzijds de berekening van de bijdragen die starters moeten betalen zodat meer rekening zou worden gehouden met de specificiteit van het begin van de activiteit.

Die beoogt anderzijds de wijziging van de berekeningswijze van de bijdragen «op kruissnelheid» om een systeem in te kunnen voeren dat beter rekening houdt met de economische realiteit van de zelfstandige dan het huidige stelsel.

Bovendien zal het systeem voor vrijstelling van bijdragen eveneens verbeterd worden om de noden van de zelfstandigen in moeilijkheden, te beantwoorden.

Socialezekerheidsfondsen

Een sterk sociaal statuut en een meer aangepaste socialebijdragesysteem kunnen optimaal zijn alleen indien een begeleiding, informatie en kwaliteitsdiensten verzekerd worden voor de zelfstandigen. Deze kwaliteitsdiensten (informatieve en oriënterende rol, gepersonaliseerde opvolging met betere kennis van de individuele dossiers, vooral van de leden in moeilijkheden) moeten de zelfstandigen bij de socialezekerheidsfondsen vinden.

Daarom zullen belangrijke acties gevoerd worden zowel voor het onderstrepen van deze hoofdzakelijke rol van de socialeverzekeringsfondsen, voor de controle van de kwaliteiten van de diensten maar ook om een beheersing van de beheerkosten die de socialeverzekeringsfondsen aan hun leden vragen. Het geheel van die acties zal leiden tot een duidelijke verbetering van de kwaliteit van de begeleiding van de zelfstandigen betreffende hun sociaal statuut en de kost ervan.

Sinds 2009 zal een «dienstenverbintenis» dat de lijst van de concrete diensten omvat dat elke zelfstandige van zijn socialeverzekeringskassa kan verwachten, aan de zelfstandigen meegedeeld worden. Het kwalitatieve aspect wordt daar op eerste instantie vooraan gezet.

De financieringswijze van de socialeverzekeringsfondsen zal in dit perspectief hervormd worden zodat die enerzijds meer met de reële kosten gedragen door de fondsen overeenkomt en die anderzijds meer aan de kwaliteit van de aangeboden diensten verbonden is.

Cette réforme visera d'une part le calcul des cotisations dues par les starters de manière à ce qu'il soit mieux adapté à la spécificité du début d'activité.

Il visera d'autre part à modifier le système de calcul des cotisations en «vitesse de croisière» afin d'instaurer un système qui colle plus à la réalité économique du travailleur indépendant que le système actuel.

En outre, le système des dispenses de cotisation sera également amélioré afin de mieux répondre aux besoins des indépendants en difficulté.

Caisses d'assurances sociales

Un statut social fort et un système de cotisations sociales plus adapté ne peuvent être optimaux sans qu'un accompagnement, une information et des services de qualité ne soient assurés pour les travailleurs indépendants. Ces services de qualité (rôle d'information et d'orientation, suivi personnalisé dans le sens d'une meilleure connaissance des dossiers individuels des affiliés particulièrement ceux en difficultés), c'est auprès des caisses d'assurances sociales que les indépendants doivent les trouver.

C'est pourquoi des actions importantes seront menées tant pour la mise en évidence de ce rôle primordial des caisses d'assurances sociales, pour le contrôle de la qualité des services rendus mais aussi pour assurer une maîtrise des frais de gestion que les caisses d'assurances sociales demandent à leurs affiliés. L'ensemble de ces actions devront mener à une amélioration significative du rapport entre la qualité de l'accompagnement des travailleurs indépendants quant à leur statut social et le coût que cela représente pour eux.

Dès 2009, un «engagement de service» présentant la liste des services concrets que chaque indépendant peut attendre de sa caisse d'assurances sociales sera communiqué aux travailleurs indépendants. L'aspect qualitatif y est très largement mis en avant.

Le mode de financement des caisses d'assurances sociales sera dans cette perspective réformé afin d'une part qu'il corresponde davantage aux frais réels supportés par les caisses et d'autre part, qu'il soit plus lié à la qualité des services offerts.

DEEL LANDBOUW

1. LANDBOUW – FOD ECONOMIE – ECONOMISCH VERMOGEN

1.1. Internationaal beleid en Europese Unie

De onderhandelingen binnen de Wereldhandelsorganisatie zijn plots afgebroken na de mislukte ministeriële vergadering van juli 2008. De aanstelling van een nieuwe Amerikaanse administratie als gevolg van de presidentsverkiezingen en de Europese verkiezingen van juni 2009 zijn factoren die weinig hoop bieden dat de draad van deze onderhandelingen de komende maanden opnieuw zal worden opgenomen.

De Belgische positie zal er nog steeds in bestaan het Europees landbouwmodel te verdedigen. Ons land zal er ook voor ijveren dat tijdens de debatten wordt rekening gehouden met niet-commerciële bezorgdheden. Zij wil tevens het evenwicht tussen enerzijds het luik «landbouwproducten», «markttoegang» en «diensten» en anderzijds binnen de drie pijlers van het eerste luik «landbouwproducten» waarborgen (markttoegang, concurrentie bij export, interne steun).

Op Europees vlak zal 2009 gekenmerkt worden door het afwerken van de dossiers van de huidige ploeg en het programma van de toekomstige Commissie. Na afsluiting van de operatie «*health check*», zal de aandacht eerst en vooral worden gevestigd op de eerste werkzaamheden rond de herziening van de criteria inzake de minder ontwikkelde regio's. Ter herinnering, voorzag de Beslissing van de Raad voor Plattelandsontwikkeling van 2005 in de opstelling van een regelgeving ter zake door de Raad ten laatste in 2010. België zal dit dossier op de voet volgen, gelet op het belang hiervan voor sommige regio's in ons land.

Ten slotte zal ook bijzondere aandacht worden geschonken aan de discussie over het GLB na 2013. Het Tsjechische voorzitterschap (1ste semester 2009) heeft zich ertoe verbonden de besprekingen, gestart tijdens de informele Raad van Annecy in september 2008, verder te zetten.

1.2. Intern beleid

1.2.1. Producentenorganisaties en interprofessionele organisaties

De studies uitgevoerd in 2008 door de FOD Economie en de Nationale Bank over de doorzichtigheid van de prijzen in de melk- en vleessector, hebben aangetoond

PARTIE AGRICULTURE

1. AGRICULTURE – SPF ÉCONOMIE – POTENTIEL ÉCONOMIQUE

1.1. Politique internationale et Union européenne

Les négociations au niveau de l'organisation mondiale du commerce ont subi un coup d'arrêt suite à l'échec de la réunion ministérielle de juillet 2008. La mise en place de la nouvelle administration américaine suite aux élections présidentielles et les élections européennes de juin 2009 sont autant de facteurs qui ne laissent guère entrevoir une reprise franche des négociations dans les prochains mois.

La position belge visera toutefois toujours à défendre le modèle agricole européen et à demander une prise en compte des préoccupations non commerciales dans les débats. Elle veillera également à assurer un équilibre tant entre les volets «produits agricoles», «NAMA» et «services» qu'au sein des trois piliers du volet «produits agricoles» (accès au marché, concurrence à l'exportation, soutien interne).

Sur le plan européen, les dossiers de fin de mandat de la présente équipe et le programme de la future Commission marqueront de leur empreinte les activités de 2009. Après la clôture de l'opération «bilan de santé», l'attention se focalisera avant tout sur les premiers travaux portant sur la révision des critères relatifs aux régions défavorisées. Pour rappel, la décision du Conseil relatif au Développement rural de 2005 prévoyait que le Conseil devait statuer en la matière en 2010 au plus tard. La Belgique suivra ce dossier avec grande attention compte tenu des enjeux pour certaines régions du pays.

Enfin, une attention toute particulière sera également portée aux réflexions portant sur la PAC de l'après 2013 pour lesquelles la Présidence tchèque (1er semestre 2009) s'est engagée à poursuivre les discussions entamées lors du Conseil informel d'Annecy en septembre 2008.

1.2. Politique interne

1.2.1. Organisations de producteurs et interprofessions

Les études réalisées en 2008 par le SFP Économie et la Banque nationale en matière de transparence des prix dans les secteurs du lait et de la viande ont mis en

dat het voor de producenten onmogelijk is de stijging van de productiekosten door te rekenen naar de volgende schakel.

De evoluties binnen de verschillende distributieketens hebben de krachtverhoudingen tussen de schakels grondig gewijzigd.

De nieuwe bepalingen die voortvloeien uit de «*health check*» breiden voor alle sectoren de opties uit die lidstaten hebben om producentenorganisaties te erkennen in de zin van artikel 122 van de GMO-verordening.

De federale overheid wil producenten wijzen op het belang zich te organiseren met het oog op de commercialisering van hun producten en zo echte onderhandelingsbevoegdheid te verwerven inzake de prijsbepaling.

In dezelfde lijn, zal de federale overheid ook promotie van interprofessionele organisaties aanmoedigen, met name in de melk- en vleessector met als doel een formeel discussiekader te creëren tussen de verschillende actoren binnen de keten om zo een goed evenwicht tot stand te brengen tussen de partijen op het vlak van de eerlijke verdeling van rechten en plichten van elke partij enerzijds en een betere informatieverbreiding anderzijds.

1.2.2. Landbouwrampen

De federale overheid zal erop toezien dat de niet afgesloten landbouwrampendossiers worden afgesloten, met name het dossier «landbouwrampen 2006», waarbij de betalingen, na behandeling en controle van de individuele dossiers, verder zouden moeten uitgevoerd worden in 2009.

WETENSCHAPSBELEID

Het federaal wetenschapsbeleid vormt een belangrijk departement zowel door haar opdrachten als door het aantal personen dat ze tewerkstelt en de economische weerslag waar ze via haar programma's en activiteiten borg voor staat. Met een begroting van meer dan 500 miljoen euro per jaar en meer dan 2.800 tewerkgestelde personen ontwikkelt het federaal wetenschapsbeleid haar acties op het vlak van wetenschappelijk onderzoek (interuniversitaire attractiepolen, ruimtevaartprogramma's en deelname aan de ESA, steun aan de ondernemingen op gebied van wetenschappelijk luchtvaartonderzoek met deelname aan de airbusprogramma's, onderzoeksprojecten in de wetenschappelijke instellingen...), op het vlak van cultuur, wetenschappen

évidence l'impossibilité pour les producteurs de répercuter vers l'aval l'augmentation des coûts de production.

Les évolutions rencontrées dans les différentes filières de commercialisation ont considérablement modifié les rapports de force entre les maillons.

Les nouvelles dispositions issues du «bilan de santé» élargissent à tous les secteurs l'option offerte aux États membres de pouvoir reconnaître des organisations de producteurs au sens de l'article 122 du Règlement OCM unique.

L'État fédéral entend attirer l'attention des producteurs sur l'intérêt de s'organiser pour la commercialisation de leurs produits, de manière à pouvoir récupérer un réel pouvoir de négociation au niveau de la fixation des prix.

Dans la même optique, il visera à encourager la promotion des organisations interprofessionnelles, notamment dans les secteurs du lait et de la viande, dans le but de créer un cadre formel de discussions entre les différents acteurs des filières respectives, avec pour objectif d'instaurer d'un bon équilibre au niveau des relations entre les parties sur le plan de la répartition équitable des droits et des devoirs de chacun d'une part et une meilleure circulation de l'information d'autre part.

1.2.2. Calamités agricoles

L'État fédéral veillera à clôturer les dossiers de calamités agricoles encore ouverts, notamment le dossier Calamités agricoles 2006 pour lequel, après traitement et contrôle des dossiers individuels, les paiements devaient se poursuivre en 2009.

POLITIQUE SCIENTIFIQUE

La politique scientifique fédérale constitue un département important tant par ses missions que par le nombre de personnes qu'il emploie et les retombées économiques qu'il assure au travers de ses programmes et de ses activités. Avec un budget de plus de 500 millions d'euros par an et plus de 2.800 personnes employées, la politique scientifique fédérale déploie ses actions dans les domaines de la recherche (pôles d'attraction interuniversitaire, programme spatial et participation à l'ESA, soutien aux entreprises dans le domaine de la recherche développement en aéronautique avec participations aux programmes Airbus, projets de recherche dans les établissements scientifiques...), dans le domaine de la culture, des sciences et de l'histoire au travers de l'action

en geschiedenis via de acties van haar verschillende wetenschappelijke instellingen. Die politiek wil op een optimale wijze het potentieel aan Belgisch onderzoek valoriseren op nationale en internationale schaal, de wetenschappelijke samenwerking bevorderen tussen universiteiten en onderzoekscentra in het noorden en het zuiden van het land, de ontwikkelingsinspanningen van België op luchtvaart- en ruimtevaartgebied ondersteunen, de expertisecentra en de onderzoeksprojecten op hoog niveau en de uitstraling van ons indrukwekkend nationaal patrimonium ondersteunen en garant blijven staan voor de internationale uistraling van België in al die domeinen.

Ondanks de moeilijke economische situatie, weerspiegelt de Begroting 2009 niet alleen de wil sinds 2008 om de doeltreffendheid van dit cruciale beleid naar de toekomst toe nog te verbeteren en daarnaast ook de doelstellingen van de Regeringsverklaring op beduidende wijze te verwezenlijken.

Het samenwerkingsakkoord afgesloten in 2008 ter ondersteuning van de Belgische industrie in het Airbus A350 programma en de beslissing van België, in het kader van de Interministeriële Conferentie in november 2008, vormen essentiële instrumenten om de belangrijke industriële sectoren in België zowel op economisch als op technologisch vlak te ondersteunen.

De Federale Wetenschappelijke Instellingen zullen kunnen blijven genieten van hun verhoogde dotatie sinds 2007. Bijzondere aandacht zal daarbij gaan naar een hervormingsvoorstel dat zal worden neergelegd in de loop van 2009 met als doel de beheersautonomie van deze instellingen te versterken met het oog op een grotere verantwoordelijkheid door middel van een doelstellingsovereenkomst.

Doelstellingen: hun doeltreffendheid verhogen met het oog op de valorisatie van hun patrimonium en onderzoeksactiviteiten.

Op dit vlak zal, in uitvoering van de regeringsverklaring, ook verder werk worden gemaakt van de digitalisering van het erfgoed. Zo zullen hiervoor meer middelen worden vrijgemaakt en komt er een oproep tot publiek-private samenwerking om het omvangrijke digitaliseringsproject uit te voeren.

De inhuldiging van de poolbasis op de Zuidpool in februari 2009, waarvoor de inbreng van Wetenschapsbeleid essentieel was, alsook de uitvoering van de onderzoeksprogramma's ondertekend in 2008 met betrekking tot deze basis, zullen de Belgische aanwezigheid en de Belgische onderzoeksprogramma's op de Zuidpool een nieuw elan geven. Het is de bedoeling om, door middel

de ses différents établissements scientifiques. Cette politique vise à valoriser de manière optimale le potentiel de recherche belge à l'échelle nationale et internationale, à favoriser la coopération scientifique entre les universités et centres de recherche du nord et du sud du pays, à soutenir les efforts de développement de la Belgique dans les domaines du spatial et de l'aéronautique, à stimuler les centres d'expertise, les projets de recherche d'un haut niveau, le rayonnement de notre impressionnant patrimoine national et à assurer le rayonnement international de la Belgique dans ces domaines.

Le Budget 2009, malgré une situation économique difficile, traduit la volonté non seulement de maintenir l'effort entamé en 2008 pour renforcer l'efficacité de cette politique essentielle pour l'avenir mais également de mettre en œuvre de manière significative les objectifs de la Déclaration gouvernementale.

L'accord de coopération conclu en 2008 pour le soutien aux industries belges dans le programme Airbus A350 et la décision de la Belgique dans le cadre de la Ministérielle de l'ESA en novembre 2008 sont dans ce contexte des éléments majeurs pour soutenir des secteurs industriels importants en Belgique tant au niveau technologique qu'économique.

Les Établissements scientifiques fédéraux continueront à bénéficier de leur niveau de dotation renforcé depuis 2007 et feront l'objet d'une attention particulière au travers d'un projet de réforme qui sera déposé dans le courant du premier semestre 2009 en vue de renforcer leur autonomie de gestion dans le cadre d'une responsabilisation accrue au travers de contrats d'objectifs.

Objectifs: accroître leur efficacité pour renforcer la valorisation de leur patrimoine et de leurs activités de recherche.

Dans ce domaine, la digitalisation du patrimoine connaîtra un nouveau développement, conformément à la déclaration gouvernementale, au travers d'un renforcement des moyens y affectés et du lancement d'un appel à partenariat public privé pour mener ce grand chantier de la digitalisation.

L'inauguration de la base polaire en Antarctique en février 2009, pour laquelle l'effort de la politique scientifique est essentiel, et la mise en œuvre des programmes de recherche signés en 2008 dans le cadre de cette base donneront un nouvel essor à la présence et à la recherche belges en Antarctique. La volonté est au travers de cette action, des programmes spatiaux et des

van dit onderzoek, de ruimtevaartprogramma's en de onderzoeksprogramma's, de Belgische positie in het wetenschappelijk onderzoek over de klimaatveranderingen te versterken op een ogenblik dat Professor Jean-Pascal van Ypersele de functie bekleedt van vice-voorzitter van het GIEC.

Onderzoeksprogramma's

De programma's voor wetenschappelijk onderzoek vormen nog steeds één van de hefboomen van het wetenschapsbeleid op federaal niveau waardoor meesterschap vrijkomt dat steun wil bieden aan de bevoegdheden van de overheid. De verscheidenheid aan lopende programma's bij wetenschapsbeleid bestrijkt een breed spectrum aan domeinen en verschaft de noodzakelijke kennis aan de beleidsmakers.

Het programma «Wetenschap voor een duurzame ontwikkeling (SSD)» ondersteunt wetenschappelijk onderzoek ter staving van politieke beslissingen over bepaalde prioritaire thema's, zowel op nationaal als internationaal vlak.

Het programma voorziet in een gevarieerde aanpak die interdisciplinariteit stimuleert en trans-sectoriële benaderingen integreert in het onderzoek en de gelegenheid tot internationalisatie van het Belgisch wetenschappelijk onderzoek biedt. Het programma biedt voldoende ruimte voor basisonderzoek gericht op korte- en middellange termijn (projecten van 2 tot 4 jaar) gevoerd door netwerken van twee tot vier personen.

Dit programma maakt deel uit van een samenwerkingsakkoord tussen de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten, afgesloten op een interministeriële conferentie voor wetenschapsbeleid die belegd werd op 29 april 2005.

Het programma «Acties ter ondersteuning van de strategische prioriteiten van de overheid», goedgekeurd door de Ministerraad van 3 december 2004, wil zich duidelijk en specifiek richten op de behoefte aan kennis van de federale overheden. De onderzoekswerken die dit programma financiert zijn van korte termijn (maximum een jaar) en zijn gericht op beleidsondersteuning. Dit programma, dat in 2009 afloopt, zal in de herfst van 2008 veel stof bieden voor de evaluatie in het kader van een eventuele vernieuwing.

Het programma «Samenleving en Toekomst», goedgekeurd in 2005, is ondertussen aan een tweede luik toe. Hoewel verankerd in de bevoegdheden van de federale administraties, zoals het programma «strategische prioriteiten», worden de onderzoeken op langere termijn uitgevoerd door pluridisciplinaire netwerken en

programmes de recherche de renforcer le positionnement belge dans la recherche scientifique sur les changements climatiques concomitamment à la vice-présidence du professeur Van Ypersele au GIEC.

Programmes de recherche

Les programmes de recherche constituent un des leviers de la politique scientifique au niveau fédéral par lequel émerge une expertise visant le soutien aux compétences de l'autorité publique. La variété des programmes en cours à la Politique scientifique couvre un vaste spectre de champs et alimente la connaissance nécessaire à la prise de décision.

Le programme «La Science pour un développement durable (SSD)» soutient des recherches en appui à la décision politique sur des thèmes prioritaires déterminés dans un contexte à la fois national et international.

Le programme prévoit une approche diversifiée qui stimule l'interdisciplinarité, les approches trans-sectorielles et intégrées de la recherche et qui offre des opportunités d'internationalisation de la recherche belge. Le programme offre un espace suffisant à la recherche de base orientée à court et moyen terme (projets de 2 et 4 ans) menées par des réseaux de deux à quatre partenaires.

Ce programme fait l'objet d'un accord de coopération entre l'État, les Communautés et les Régions approuvé lors d'une CIMPS qui s'est tenue le 29 avril 2005.

Le programme «Actions de soutien aux priorités stratégiques de l'autorité fédérale», approuvé en Conseil des ministres le 3 décembre 2004, se veut clairement ciblé et spécifiquement tourné vers les besoins en connaissance des autorités fédérales. Les travaux de recherche financés dans ce programme sont de courte durée (maximum un an) et sont orientées vers l'aide à la décision. Ce programme, qui s'achève en 2009, fait l'objet actuellement d'une évaluation.

Le programme «Société et Avenir», approuvé en 2005, en est désormais à la mise en route d'une seconde volée de recherches. S'il est ancré au sein des compétences fédérales comme le programme «priorités stratégiques», les travaux menés sont accomplis sur des durées plus longues par des réseaux pluridisciplinaires

leveren resultaten af van transversale aard over belangrijke problematieken.

Het programma «AGORA» vertrekt van het principe dat je goede gegevens nodig hebt om goed onderzoek te kunnen doen. Door het exploitatiepotentieel van de bestaande administratieve informatie te maximaliseren, wordt de financiële last van *ad hoc*-enquêtes beperkt die nodig zijn om onderzoek te voeren. Via projecten ingediend door de federale overheden en uitgewerkt door daarvoor geselecteerde wetenschappelijke ploegen, zijn grote aantallen administratieve gegevens momenteel bruikbaar door Belgische onderzoekers in sociale wetenschappen.

Op 5 december 2003 besliste de Ministerraad om een Belgisch «**Biological Resource Centre**» op te richten door de netwerken van drie bestaande initiatieven met elkaar te verbinden teneinde het onderzoek in biotechnologie, levenswetenschappen en biodiversiteit te stimuleren.

Het programma «Interuniversitaire attractiepolen (IUAP)», dat in 1987 voor het eerst gelanceerd werd, is samengesteld uit excellerende netwerken in fundamenteel onderzoek. Het wil aanzetten tot een duurzame en gestructureerde samenwerking tussen onderzoeksteams van hoog niveau uit universiteiten uit de beide grote taalgroepen van het land.

Het programma is uitgegroeid tot 6 fasen van elk 5 jaar. De zesde fase, die door de ministerraad werd goedgekeurd op 3 februari 2006 en die startte op 1 januari 2007, omvat 44 netwerken en omhelst 324 onderzoeksteams van 250 Belgische ploegen (en 74 niet Belgische ploegen van de EU). Het bestrijkt een breed gamma onderzoeksdomeinen op het vlak van levens-, humane, exacte en toegepaste wetenschappen.

Het programma IUAP-VI beschikt over een begroting van 143.000.000 euro voor 5 jaar. De verhoging van de kredieten met ongeveer 30% tegenover de vorige fase draagt bij tot de realisatie van de doelstelling van Barcelona. De UIAP's zijn overigens begrepen in de inspanning van 3%.

De IUAP vormen één van de meest beduidende ondersteuning van het onderzoek in België, niet enkel door het belangrijk financieel engagement, maar ook door de nadruk die gelegd wordt op de interuniversitaire samenwerking.

Bovendien vertegenwoordigt de uitbreiding van het IUAP-programma tot een samenwerking met

et délivrent des résultats de nature transversale sur des problématiques importantes.

Le programme «AGORA» part du principe que pour faire de bonnes recherches, il faut de bonnes données. En maximisant le potentiel d'exploitation des informations administratives existantes, l'on réduit considérablement la charge du financement d'enquêtes *ad hoc* nécessaires pour alimenter des recherches. Par le biais de projets déposés par les autorités fédérales et mis en oeuvre par des équipes scientifiques sélectionnées à cet effet, de nombreuses données administratives sont aujourd'hui exploitables par les chercheurs belges en sciences sociales.

Op 5 december 2003 besliste de Ministerraad om een Belgisch «**Biological Resource Centre**» op te richten door de netwerken van drie bestaande initiatieven met elkaar te verbinden teneinde het onderzoek in biotechnologie, levenswetenschappen en biodiversiteit te stimuleren.

Le programme «Pôles d'attraction interuniversitaires (PAI)», qui a été lancé pour la première fois en 1987, est constitué de réseaux d'excellence en recherche fondamentale. Il a pour but de promouvoir une collaboration durable et structurée entre des équipes de recherche de pointe appartenant aux universités des deux grandes communautés linguistiques du pays.

Ce programme s'est développé en 6 phases de 5 ans chacune. La sixième phase, qui a été approuvée lors du Conseil des Ministres du 3 février 2006 et qui a débuté le 1er janvier 2007, comprend 44 réseaux et implique 324 équipes de recherche dont 250 équipes belges (et 74 équipes non belges de l'UE). Elle couvre une large gamme de domaines de recherche en sciences de la vie, en sciences exactes et appliquées et en sciences humaines.

Le programme PAI-VI bénéficie d'un budget de 143.000.000 euros pour les 5 ans. L'augmentation de ses crédits d'environ 30% par rapport à la phase précédente contribue à la réalisation de l'objectif de Barcelone. Les PAI ont d'ailleurs été comptabilisés dans l'effort des 3%.

Non seulement par l'engagement financier important, mais aussi par l'accent mis sur la collaboration interuniversitaire, les PAI sont un des soutiens les plus significatifs à la recherche en Belgique.

En outre, l'ouverture du programme PAI à une collaboration avec des institutions d'autres pays européens est

instellingen uit andere Europese landen een stap vooruit in de integratie van het Belgisch wetenschappelijk potentieel in de Europese onderzoeksruimte.

De tweede fase van de technologische attractiepolen (TAP), onder de naam van «Programma voor het stimuleren van kennisoverdracht in strategisch belangrijke gebieden», werd goedgekeurd door de ministerraad van 14 oktober 2005. Ze moeten onder andere onderzoekactiviteiten steunen in veelbelovende gebieden op het vlak van industriële toepassingen. De gekozen domeinen zijn normalisatie, telecommunicatie, ruimtevaart, *clean technologies* (*Clean Tech*) en nieuwe materialen.

Zowel de IUAP's als de TAP's hebben het voorwerp uitgemaakt van samenwerkingsakkoorden die bij een zitting van de IMCWB op 31 maart 2006 werden goedgekeurd.

De Belgische onderzoeksbasis op Antarctica

Het principe van de oprichting van een Belgische onderzoeksbasis op Antarctica werd door de ministerraad goedgekeurd op 6 februari 2004. Dit initiatief maakt het mogelijk om een betere internationale visibiliteit te geven aan de deskundigheid van onze wetenschappers en om in België belangstelling te wekken voor wetenschappelijke loopbanen. De oprichting van deze basis wordt gesteund door de privésector. De Internationale Poolstichting (IPF) staat in voor de coördinatie van de bouw in nauwe samenwerking met de POD Wetenschapsbeleid, voor de coördinatie van de studie van het concept en voor de bouw van de basis.

De investeringen nodig voor de bouw van de basis, lagen hoger dan de initiële schattingen. Daarom heeft de Federale Staat op vraag van de Internationale Poolstichting zowel voor 2008 als voor 2009 een bijkomende financiering voorzien om de bouw van de basis te kunnen afronden. Deze niet geringe inspanning van Wetenschapsbeleid getuigt van het belang van deze onderzoeksinfrastructuur die de prominente aanwezigheid van België op de Zuidpool versterkt.

Het bedrag van bijna 2 miljoen euro dat werd toegekend voor 2009, zal ervoor zorgen dat de poolbasis tijdens het Internationale Pooljaar, kan worden ingehuldigd in februari 2009. Ook zullen volgend jaar de eerste onderzoeksresultaten van op de basis kunnen worden bekend gemaakt.

De wettelijke bepalingen voor de oprichting van een poolsecretariaat, een staatsdienst met afzonderlijk beheer belast met beheer van de poolbasis en zijn

une avancée dans l'intégration du potentiel scientifique belge à l'Espace européen de la recherche.

La deuxième phase des Pôles d'attraction technologiques (PAT) dénommé «Programme de stimulation au transfert de connaissance dans des domaines d'importance stratégique» approuvée lors du Conseil des ministres du 14 octobre 2005 a notamment pour objet de soutenir les travaux de recherche dans des domaines porteurs d'applications industrielles. Les domaines choisis sont la normalisation, les télécommunications, le spatial, les technologies propres (*Clean Tech*) et les nouveaux matériaux.

Tant les PAI que les PAT2 ont chacun fait l'objet d'un accord de coopération approuvé lors d'une CIMPS qui s'est tenue le 31 mars 2006.

La base de recherche belge en Antarctique

Le principe de la création d'une base belge en Antarctique a été approuvé en Conseil des ministres le 6 février 2004. Cette initiative permet d'accorder une meilleure visibilité internationale à l'expertise de nos scientifiques et de susciter en Belgique un nouvel engouement et de nouvelles vocations et débouchés pour les carrières scientifiques. La création de cette base est soutenue par le secteur privé. La Fondation Polaire Internationale (IPF) est responsable, en étroite collaboration avec le SPP Politique scientifique, de la coordination de l'étude du concept et de la construction de la base.

Les investissements nécessaires à la finalisation de la base ayant été supérieurs aux estimations de départ, à la demande de la Fondation Polaire Internationale, un financement complémentaire de l'État fédéral a été prévu tant en 2008 qu'en 2009 pour boucler le financement de sa construction. Cet effort important en particulier de la politique scientifique marque l'intérêt important porté à cette infrastructure de recherche qui repositionne de manière forte la Belgique en Antarctique.

Les crédits de près de 2 millions d'euros qui seront accordés en 2009 permettront son inauguration en février 2009, dans le cadre de l'année internationale du pôle. Durant cette année, les premiers résultats des recherches opérées à partir de la base seront connus.

Les conditions légales de la création du secrétariat polaire, service d'État à gestion séparée destiné à assurer la gestion de la base polaire et de ses activités ont été

activiteiten werden vastgelegd in de wet van 24 juli 2008 houdende diverse bepalingen (I). De laatste hand wordt momenteel gelegd aan een ontwerp van KB tot vaststelling van de organieke voorschriften voor het beheer van het Poolsecretariaat. Ook werd een budget vrijgemaakt voor de werkingskosten voor 2009.

Tijdens de komende jaren wil men het wetenschappelijk potentieel van de basis ten volle benutten en deze basis ook gebruiken om het publiek verder bewust te maken van de klimaatswijziging en de aantrekkelijkheid van een wetenschappelijk beroep.

Industriële participatie van België aan de ontwikkeling van de Airbus A350XWB

Sinds het begin van de jaren 80 is de Belgische luchtvaartindustrie actief betrokken bij de ontwikkeling van diverse Airbusvliegtuigen. De eerste, relatief bescheiden deelname van de industrie dateert van het A310-programma. Het werd geleidelijk opgetrokken in de opeenvolgende ontwikkelingsprogramma's van Airbus voor de burgervliegtuigen A320, A330-A340, A340-500/600 en A380.

De burgerluchtvaart vertegenwoordigt een industrieel strategisch voordeel dat momenteel duidelijk afhangt van de capaciteit om geselecteerd te worden voor de nieuwe luchtvaartprogramma's, waaronder de A350XWB. Die capaciteit om uitbestedingen binnen te halen hangt af van de voorfinanciering van het noodzakelijk onderzoek en dus van het stelsel van terug te betalen voorschotten uitgekeerd door de federale overheid.

Het samenwerkingsakkoord over de steun van de Federale Staat inzake de deelname van de Belgische industrie in het Airbus A350 programma werd afgesloten in 2008 en voorziet in de uitgave van de hiervoor vrijgemaakte middelen.

Tijdens de begrotingscontrole 2008 werd het vrijgemaakte bedrag van 150 miljoen euro voor de Belgische deelname aan het A350XWB programma bevestigd. Dankzij dit samenwerkingsakkoord zal ook het resterende bedrag van 28 miljoen euro afkomstig van het A380 programma, aan de voorziene 150 miljoen euro worden toegevoegd en dus gebruikt voor de ontwikkeling van de A350XWB, A380 en A400M.

In het licht van de doelstelling van Lissabon, afgekondigd door de Raad van de Europese Unie, dat tegen 2010 van de Europese economie de meest competitieve ter wereld wil maken, mag het belang van de luchtvaartindustrie niet onderschat worden. De sector doet een beroep op spits technologie en ontwikkelt een belangrijke

creëes dans la loi du 24 juillet 2008 portant dispositions diverses (I). Un projet d'AR est actuellement en voie de finalisation pour fixer les règles organiques de gestion de ce Secrétariat polaire et un budget a été prévu pour son fonctionnement en 2009.

L'objectif sera dans les prochaines années d'utiliser de manière optimale le potentiel scientifique de la base mais également de favoriser au travers de celle-ci une sensibilisation accrue à la problématique des changements climatiques ainsi qu'à l'intérêt des carrières scientifiques.

Participation industrielle de la Belgique au développement de l'Airbus A350XWB

Depuis le début des années 80, l'industrie aéronautique belge s'associe activement au développement de plusieurs avions Airbus. La première participation de notre industrie, qui fut assez modeste, date du programme A310. Elle s'est progressivement intensifiée au cours des programmes de développement successifs d'Airbus pour les avions civils A320, A330-A340, A340-500/600 et A380.

L'aéronautique civile représente un intérêt industriel stratégique dont la survie dépend manifestement aujourd'hui de sa capacité à être sélectionné pour les nouveaux programmes aéronautiques, dont l'A350XWB. Cette capacité de remporter des marchés dépend du préfinancement des recherches indispensables et donc du régime des avances récupérables versées par l'État fédéral.

L'accord de coopération sur le soutien de l'État fédéral à la participation des industries belges dans le programme Airbus A350 a été conclu en 2008 et permet la mise en œuvre du budget y affecté.

Dans ce cadre, un budget d'un montant de 150 millions d'euros pour la participation belge à l'A350XWB a été confirmé lors du contrôle budgétaire 2008. L'accord de coopération a également prévu que le solde de 28 millions d'euros du programme A380 sera ajouté au montant de 150 millions d'euros prévu et sera utilisé pour les développements A350XWB, A380 et A400M.

À l'aune de l'objectif de Lisbonne, édicté par le Conseil de l'Union européenne et qui veut faire de l'Europe l'économie la plus compétitive au monde d'ici 2010, l'importance de l'industrie aéronautique ne doit pas être sous-estimée. Le secteur fait appel aux technologies de pointe et crée une plus-value considérable pour le

meerwaarde voor een stevig economisch Belgisch weefsel. Voor België is de ondersteuning van de ontwikkeling van de A350 een ideale gelegenheid om aan de realisatie van dit doel mee te werken.

Belgisch ruimtevaartbeleid

Het ruimtevaartbeleid van de opeenvolgende Belgische Regeringen tijdens de laatste decennia heeft voor een erg sterk wetenschappelijk en industrieel weefsel gezorgd in ons land, wat trouwens als dusdanig wordt erkend binnen de ESA en in het buitenland. Hierdoor heeft België een bijzondere en bepalende plaats kunnen innemen binnen de het Europese ruimtevaartprogramma.

De internationale context

Op het vlak van de ruimtevaart blijven de evoluties op wereldvlak aanzienlijk: de opkomst van nieuwe spelers (China, India) naast de Verenigde Staten, nieuwe internationale partnerships tussen en met deze spelers, industriële herstructureringen, enz. Het komt er dus op aan de moeilijkheden verbonden aan deze evoluties zo goed mogelijk te vatten maar ook de kansen die deze mogelijk bieden, met beide handen te grijpen.

De Europese context

De Europese ruimtevaartindustrie heeft zich de laatste jaren, onder druk van de commerciële markt, hervormd om over een gezondere industriële basis te kunnen beschikken. Het aantal grote «integreerders» systemen is teruggebracht tot twee: enerzijds EADS en anderzijds THALES ALENIA SPACE. Deze integratie ging evenwel niet gepaard met een gelijkaardige evolutie in de equipment en subsystem industrie.

Ook al is dankzij de vergaderingen van de Space Council het ruimtedossier op «een hoger Europees niveau» gebracht, toch hebben zij niet geleid tot de invoering van specifieke instrumenten of mechanismen voor de financiering van de ruimtevaart (bovenop de kredieten ingeschreven in de 7de PCRD, die normaal bestemd zijn voor R&D en niet voor de ontwikkeling of à fortiori het gebruik van ruimte-infrastructuur).

De evoluties in de ruimtevaartsector vragen om een duidelijke visie van de ruimtevaartpolitiek in ons land. De Raad van Ministers van 25 november 2005 heeft kennis genomen van de visie, de strategische en operationele doelstellingen die werden opgesteld tijdens de Ministeriële ESA Raad in Berlijn voor de periode 2006-2010.

tissu industriel belge. Le soutien au développement de l'A350XWB est donc une occasion idéale de contribuer à cet objectif.

Politique spatiale belge.

La politique spatiale menée par les gouvernements belges successifs au fil des dernières décennies a permis de construire dans notre pays un tissu scientifique et industriel extrêmement performant et reconnu comme tel au sein de l'ESA et à l'étranger. Elle a également offert à la Belgique la capacité de détenir une place spécifique de choix et déterminante au sein de l'Europe spatiale.

Le contexte international

Dans le domaine de l'Espace, les évolutions au plan mondial sont importantes et continues: émergence de nouveaux acteurs (Chine, Inde) à côté des États-Unis et de la Russie, nouveaux partenariats internationaux entre eux et avec eux, restructurations industrielles, etc. Il convient donc d'appréhender au plus près les difficultés inhérentes à ces évolutions, mais aussi de saisir les diverses opportunités qui peuvent se présenter.

Le contexte européen

Pour acquérir une base industrielle plus saine sous la pression du marché commercial, l'industrie spatiale européenne a continué à se restructurer au cours de ces dernières années et a réduit à deux le nombre de grands intégrateurs «systèmes»: EADS d'une part, THALES ALENIA SPACE d'autre part. Cette restructuration des grands intégrateurs n'a pas été accompagnée d'une évolution similaire au niveau de l'industrie des équipementiers et sous-systémiers.

Par ailleurs, si les réunions du Space Council ont permis de porter le dossier spatial «à un haut niveau politique européen», elle n'ont cependant pas permis jusqu'ici la mise en place d'instruments et de mécanismes de financement spécifiques pour l'Espace (au-delà des crédits inscrits dans le 7ème PCRD, qui sont normalement dédiés à la R&D et non au développement ou à fortiori à l'utilisation d'infrastructures spatiales).

Les évolutions du secteur spatial appellent une vision claire de la politique spatiale de notre pays. Le Conseil des ministres du 25 novembre 2005 a pris acte de la vision, les objectifs stratégiques et opérationnels qui ont été élaborées pour la période 2006-2010 lors de la préparation du Conseil ministériel ESA de Berlin.

Bovendien zal de Belgische ruimtevaartpolitiek binnen 10 jaar meer doelstellingen moeten behalen als we de investeringen van 30 jaar willen blijven verzilveren. We mogen ons verwijderen van de veelbelovende uitdagingen die op ons af komen en we moeten alle actoren en gebruikers, en vooral ons medeburgers, kunnen laten genieten van de vele voordelen die de ruimte biedt.

Daartoe moeten we

- ons richten op een diversificatie van de ruimtevaart-activiteiten op Belgisch niveau naar nieuwe toepassingen en diensten toe;
- Bewustzijn en betere kennis creëren van de meerwaarde op het vlak van innovatie en technologische ontwikkelingen in de ruimtevaart, vooral naar onze Belgische ondernemingen toe en dus,
- KMO's en onderzoekscentra aantrekken die momenteel niet voldoende deelnemen aan de ruimtevaart programma's;
- R&D op het vlak van de ruimtevaart ondersteunen en bevorderen door de concurrentievermogen van onze bedrijven te verhogen, door te streven naar uitmuntendheid, doorgedreven specialisatie en het opzetten van een netwerk voor wetenschappelijk onderzoek;
- de economische en commerciële weerslag van de ruimtevaartactiviteiten in ons land beter in de verf zetten;
- de bestaande wetenschappelijke en industriële capaciteiten die in België voorhanden zijn op het vlak van de ruimtevaart, versterken en zo werken aan de uitbouw van een nieuw technologisch toepassingsgebied. In het bijzonder zal het aangewezen zijn aandachtiger te worden voor de toepassingen die de ruimtevaartinstrumenten aan de de publieke beleiden en aan de burgers kunnen aanbieden.

Voor wat betreft de industriële en wetenschappelijke return, moet een meerjarenplanning worden opgemaakt die zorgt – via een portefeuille van programma's en projecten over een bepaalde periode – voor een rechtvaardige verdeling binnen ons land en het bestaande technische en wetenschappelijk potentieel aanwezig in ons land op federaal vlak en in elk van de drie Gewesten en Gemeenschappen valoriseert.

Met betrekking tot de ondernemingen kan gesteld worden dat onze oriëntering is gericht op de zogenaamde specifieke en gediversifieerde industriële nichesegmenten of *corebusiness* met een sterk toegevoegde waarde. Deze zorgen ervoor dat we concurrentieel zijn op Europees vlak, en zelfs op internationaal vlak. Daarnaast moet deze aanpak het mogelijk maken dat de afhankelijkheid van de industrie tegenover overheidsfinanciering

En outre, la politique spatiale belge devra, d'ici 10 ans, réaliser plusieurs objectifs si nous voulons continuer à valoriser nos investissements de plus de trente ans en la matière, ne pas rester à l'écart des enjeux dont ces évolutions sont porteuses et continuer à faire profiter tous les acteurs et utilisateurs de l'activité spatiale, et plus globalement nos concitoyens, des bénéfices de l'Espace.

Il faut notamment:

- viser à une diversification au niveau belge des activités spatiales vers des nouveaux services et applications;
- créer une conscience et meilleure connaissance dans le chef des entreprises belges de la plus value en termes d'innovation et développement technologique des activités spatiales; et donc,
- attirer des PME et centres de recherche qui actuellement ne participent pas ou insuffisamment dans les programmes spatiaux;
- soutenir et favoriser le R&D spatiale en renforçant la compétitivité du tissu industriel, en poussant vers des pôles d'excellence, une spécialisation approfondie et la mise en réseau de la recherche scientifique;
- mettre un accent plus marqué sur les retombées économiques et commerciales – de la politique spatiale dans notre pays;
- maintenir et renforcer les capacités scientifiques et industrielles existant en Belgique dans le secteur spatial, en visant ainsi à développer de nouveaux créneaux technologiques et applicatifs. En particulier, il y aura lieu d'être plus attentif aux applications que les outils spatiaux peuvent offrir aux politiques publiques et aux citoyens.

Le retour industriel et scientifique devra continuer à faire l'objet d'une planification pluriannuelle garantissant globalement – dans un portefeuille de programmes et de projets et sur une période donnée – une répartition équitable à l'intérieur du pays qui valorise le potentiel scientifique et technique présent au fédéral et dans chacune des trois Régions et Communautés.

En ce qui concerne les entreprises, nos orientations programmatiques passent par l'occupation de niches industrielles spécifiques et diversifiées ou de *core-business* à forte valeur ajoutée, qui doivent assurer leur compétitivité au plan européen, voire international. En outre, cette approche doit permettre de limiter la dépendance de l'industrie à l'égard des financements institutionnels. Enfin, l'importance des applications dans la vie du

wordt beperkt. Ten slotte is het ook essentieel dat de ruimtetoepassingen in het leven van elke burger leidt tot de ontwikkeling van nieuwe diensten en een versterking van de daarbij horende industrie.

Voor wat betreft de onderzoekscentra en universiteiten, staat het buiten kijf dat sommigen onder hen een internationaal erkende reputatie hebben opgebouwd (IMEC, CSL, VITO) in technische en wetenschappelijke hooggespecialiseerde domeinen. Een aanpak door middel van netwerken gebaseerd op excellentie, moet dus de voorkeur blijven krijgen.

Een ander aanzienlijk aspect is de versterking van de synergie en samenwerking tussen universiteiten, onderzoekscentra en industrieën om de innovatie op lange termijn en het doorgeven ervan te versterken.

Ten slotte vormen bovenop de bestaande mogelijkheden binnen de industrie, het CTIV (*VEGÉtatION Image Processing Center*) op de VITO-site in Mol en het satellietcontrolecentrum in Redu de belangrijkste operationele infrastructuur in België. Ook hun troeven moeten worden versterkt.

Dit zijn de verschillende aspecten waarmee rekening is gehouden om de Belgische deelname aan deze nieuwe ruimteprogramma's, voorgesteld door het Uitvoerend Comité van de ESA tijdens de interministeriële Raad in Den Haag, te bepalen.

De Federale wetenschappelijke instellingen

De tien federale wetenschappelijke instellingen nemen een essentiële rol op zich bij de conservatie, de ontwikkeling, de voorstelling en de valorisatie van het gemeenschappelijk patrimonium van de Belgen. Het zijn belangrijke onderzoekspolen, vaak met internationale faam.

Een duidelijk modernisatiebeleid van die instellingen is aan de gang, met het doel hun doeltreffendheid te verhogen, en ook hun uitstraling en de valorisatie van hun patrimonium.

Talrijke evenementen en projecten getuigen van die dynamiek zoals de oprichting van het toekomstig museum Magritte, de renovatie van het Museum van Natuurwetenschappen, de uitstraling van het Museum van Midden-Afrika om er maar enkele te vermelden.

Er werden belangrijke beslissingen genomen, onder meer de ondertekening en de publicatie van belangrijke koninklijke besluiten betreffende het organiek kader van de instellingen en het personeelsstatuut.

citoyen doit mener à la création de nouveaux services et au renforcement de l'industrie correspondante.

En ce qui concerne les centres de recherche et les universités. Certains d'entre eux ont acquis un savoir-faire internationalement reconnu (IMEC, CSL, VITO) dans des domaines techniques et scientifiques de pointe hautement spécialisés. Il conviendra donc de continuer à privilégier une approche en réseaux basée sur l'excellence.

Un autre aspect important consiste dans le renforcement des synergies et des coopérations entre universités, centres de recherche et industries pour assurer l'innovation à long terme et le transfert de celle-ci.

Enfin, en sus des capacités existant dans l'industrie, le CTIV (Centre de traitement des images VEGÉtatION) au VITO à Mol et la station de contrôle de satellites de l'ESA à Redu constituent l'essentiel de l'infrastructure opérationnelle en Belgique. Leurs atouts méritent d'être renforcés.

Ce sont ces différents éléments qui ont été pris en considération pour définir la participation belge aux nouveaux programmes spatiaux proposés par l'Exécutif de l'ESA au Conseil ministériel de La Haye.

Les Établissements scientifiques fédéraux

Les dix établissements scientifiques fédéraux assument un rôle essentiel dans la conservation, le développement, la mise à disposition et la valorisation du patrimoine commun des Belges. Ce sont des pôles de recherche importants, souvent reconnus internationalement.

Une politique significative de modernisation de ces établissements est en cours, elle vise à accroître leur efficacité, leur rayonnement et la valorisation de leur patrimoine.

De nombreux événements et projets témoignent de cette dynamique comme la création du futur musée Magritte, le renouveau du Museum des Sciences naturelles, le rayonnement du Musée d'Afrique centrale pour ne citer que quelques exemples.

Des décisions importantes ont été prises parmi lesquelles la signature et la publication d'importants arrêtés royaux relatif au cadre organique des établissements, au statut du personnel.

De herfinanciering van deze instellingen voor een bedrag van 3 miljoen euro (vastgelegd in de begrotingen 2008 en 2009) moet ervoor zorgen dat de modernisering wordt verder gezet op korte en middellange termijn.

Doelstellingen die zullen verder gezet worden, zijn ondermeer de versterking van het bestuur en autonomie waarbij de structurele financiering door middel van beheerscontracten wordt gewaarborgd.

Pool Documentatie

Het Rijksarchief zal haar instellingen verder moderniseren en meer professioneel maken. Daartoe zal het accent komen te liggen op een uitbreiding van de ICT centrale voor het grote publiek met ondermeer een digitale leeszaal en een vernieuwde website. Het archief bereidt zich tevens voor op de renovatie en de (her) opening van centra waarvan Louvain-La-Neuve het eerste is dat zal worden gerealiseerd.

In 2009 opent de Koninklijke Bibliotheek van België haar permanente tentoonstelling «Museum van het boek». Tevens zal er naar het einde van dat jaar een prestigieuze tentoonstelling worden gewijd aan de Eeuw van de Verlichting en Charles de Lorraine. Ook zal er verder werk worden gemaakt van de digitalisering van de kranten en de pool «cartografie».

Pool Kunst

De Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis (KMG) gaan verder met de renovatie van hun zalen en collecties en plannen een fascinerend decorontwerp rond bv. de Merovingers en Zuid-Oost Azië. Naast een tentoonstelling over L. Schuiten gewijd aan ecologie en het habitat, wordt er op het einde van het jaar ook een tentoonstelling op poten gezet rond de zijderoute.

De Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België (KMSK) bereiden de opening voor het Margritte-museum. Het zal gaan om de grootste publieke collectie van deze artiest. In 2009 komt er ook een retrospectieve rond de Belgische artiest Alfred Stevens. De musea zullen ook hun steun toezeggen aan Europalia China.

Het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium (KIKIRPA) zal zijn aandacht richten op de rationele integratie van de documentatiediensten, het fotomateriaal en de bibliotheek. Ook zal het online aanbod van deze gegevens verder worden uitgebouwd. Het KIKIRPA zal ook meewerken aan de tentoonstelling «De passie van de Meester» over R. Van der Weyden die de deuren zal openen eind 2009 in Leuven.

Le refinancement des établissements à hauteur de 3 millions d'euros (consolidé dans le cadre des budgets 2008 et 2009) permet de soutenir à court et moyen terme cette politique de modernisation.

Parmi les objectifs qui seront poursuivis se situent le renforcement de leur gestion, de leur autonomie en veillant à leur assurer un financement structurel au travers de contrats de gestion.

Pôle documentation

Les Archives du Royaume poursuivent le processus de modernisation et de professionnalisme de l'institution. Pour ce faire, l'accent sera mis sur l'extension d'une centrale ICT destinée au public, comprenant, notamment, la réalisation d'une salle de lecture digitale et un site web rénové. Les Archives se préparent à la phase de rénovations et (ré)ouvertures de centres dont Louvain-La-Neuve sera la première à être réalisée.

En 2009, la Bibliothèque Royale de Belgique ouvrira son exposition permanente «Musée du Livre» et en fin d'année, accueillera l'exposition prestigieuse consacrée à la pensée du Siècle des Lumières et Charles de Lorraine. En outre, une attention particulière sera consacrée à la digitalisation des journaux, ainsi qu'au pôle d'excellence «cartographie».

Pôle Arts

Les Musées Royaux d'Arts et d'Histoire (MRAH) poursuivent la rénovation de leurs salles et collections et prévoient une scénographie attrayante avec, entre autres, les Mérovingiens, le Sud Est asiatique. Outre une exposition sur L. Schuiten consacrée à l'écologie et l'habitat, une exposition ayant pour objet la route de la soie est également prévue en fin d'année.

Les Musées Royaux des Beaux Arts de Belgique (MRBA) se préparent à l'ouverture du musée Magritte, la plus importante collection publique de l'artiste. En 2009 également se tiendra une exposition rétrospective de l'artiste belge Alfred Stevens. Les Musées seront partenaires d'Europalia Chine.

L'Institut Royal du Patrimoine Artistique (IRPA) se concentrera sur l'intégration rationnelle des services de documentation, de matériel photo et de la bibliothèque ainsi que sur l'optimisation de la mise à disposition on line de ces données. L'IRPA collaborera à l'exposition «la Passion du Maître» en rapport avec l'artiste R. Van der Weyden, qui ouvrira ses portes en fin d'année 2009 à Louvain.

Pool Natuur

Na de succesvolle opening van de Galerij der dinosaurussen, gaat het Koninklijk Instituut voor Natuurwetenschappen van België verder met de opening van een zaal gewijd aan de evolutietheorie van Charles Darwin. Op het einde van volgend jaar zal ook de tijdelijke tentoonstelling «Walvissen en dolfijnen» van start gaan.

Wetenschapsbeleid zal ook verdergaan met de *Centres d'Excellence «Joint Experimental Molecular Unit»* in samenwerking met het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika.

In 2009 zal ook de restauratie van start gaan van het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika in Tervuren. Deze restauratie volgt op de studie over de aanpassingen nodig om het museum klaar te maken voor de noden van de XXIe eeuw.

Pool Ruimte

Het Koninklijk Meteorologisch Instituut (KMI) blijft een actieve speler op internationaal vlak, met name in samenwerking met de Organisation météorologique mondiale en Eumetsat. De meting van de hoeveelheid neerslag zal verder worden verfijnd. Deze gegevens zullen bv. via telefoon en het internet ter beschikking worden gesteld van de eindgebruikers.

Een bijkomend bedrag van één miljoen euro werd toegevoegd aan de dotatie van het KMI met het oog op de financiering van het centrum voor geofysica in Dourbes. Het gaat om een ambitieus project voor de herinrichting van deze onderzoeksinfrastructuur en zal worden gespreid over meerdere jaren.

Het Belgisch Instituut voor Ruimte-Aëronomie (BIRA) blijft een actief lid binnen de projecten PRODEX, GMES (*Global Monitoring for Environment and Security*), het Altius project en de ontwikkeling van instrumenten, zoals SOIR. Daarnaast zijn ook renovatiewerken voorzien van het BIRA-gebouw en een uitbreiding van het Reken- en informaticapaciteitscentrum gepland.

De Koninklijke Sterrenwacht van België (KSB) blijft een actieve internationale speler op het vlak van congressen en ruimtemissies, vooral met betrekking tot de studie over de planeten Mars en Venus. Tijdens het Internationale jaar van de Astronomie in 2009 zal ook het Planetarium worden gerestaureerd. Het zal in de toekomst mogelijk worden de hemelkoepel te bewonderen dankzij een projectie op een koepeldak.

Pôle nature

Suite au plein succès de la réouverture de la Galerie des dinosaures, l'Institut Royal des Sciences naturelles de Belgique (IRScSNB) poursuivra avec l'ouverture de la salle consacrée à la théorie de l'évolution de Charles Darwin. En fin d'année débutera l'exposition temporaire «Baleines et dauphins».

La Politique scientifique poursuivra encore, notamment, le Centre d'Excellence «*Joint Experimental Molecular Unit*» en collaboration avec le Musée Royal d'Afrique Centrale.

Pour le Musée Royal d'Afrique centrale, 2009 sera l'année du démarrage des travaux de rénovation du site de Tervuren, suite à l'achèvement des études portant sur l'adaptation du Musée aux besoins du XXIe siècle.

Pôle Espace

L'Institut Royal Météorologique (IRM) reste actif sur le plan international, via notamment l'Organisation météorologique mondiale et Eumetsat. Les mesures des précipitations seront affinées ainsi que la disponibilité des données à l'attention des destinataires finaux via téléphone et web, par exemple.

Un budget d'un million d'euros supplémentaire a été inscrit en 2009 à la dotation de l'IRM en vue de permettre le développement du centre de géophysique de Dourbes, projet ambitieux de redéploiement de cette infrastructure de recherche qui s'étalera sur plusieurs années.

L'Institut d'aéronomie spatiale de Belgique (IASB) reste un membre actif dans les projets PRODEX, GMES (*Global Monitoring for Environment and Security*), le projet Altius ainsi que dans le développement d'instruments tels que l'instrument SOIR. A côté de cela, des travaux de rénovation du bâtiment sont prévus, ainsi que l'extension du Centre de calcul et de la capacité informatique.

L'Observatoire Royal de Belgique (ORB) reste un partenaire international très actif dans le cadre de congrès et de missions spatiales, notamment l'étude des planètes Mars et Vénus. En 2009 également, le Planétarium devrait être restauré durant l'année internationale de l'astronomie et il sera possible d'admirer la voûte céleste par le biais d'une projection sur un dôme complet.

De activiteiten in het kader van het *Centre d'Excellence Zon-Aarde* zullen worden verdergezet. De drie instellingen op het Plateau van Ukkel zijn partner in dit project.

SOMA

Het Studie- en documentatiecentrum «Oorlog en Hedendaagse Maatschappij (SOMA)» viert zijn veertigjarig bestaan en organiseert hiervoor in december een internationaal colloquium over oorlogen en de hedendaagse maatschappij.

Het boek «Gewillig België» zal worden aangepast met het oog op de verspreiding ervan voor het grote publiek.

Digitalisering van de collecties van de wetenschappelijke instellingen

Dit ambitieus initiatief streeft naar de verhoging van de uitstraling van de federale wetenschappelijke instellingen door middel van een opwaardering van hun patrimonium in digitale vorm.

De waarde van het erfgoed werd geschat op 6,2 miljard euro – toestand begin 2001 – op grond van cijfers van de Commissie voor de inventaris van het vermogen van de Staat van de FOD Financiën. Dat vertegenwoordigt 42% van de totale waarde van het federaal roerend erfgoed!

Op het vlak van de instellingen werden de digitaliseringswerken gestart op grond van de vrijmaking van de eerste fase van de begroting van het meerjarenplan 2006-2009 (15,1 miljoen euro) en negen concrete projecten die als prioritair aanzien werden zijn momenteel aan de gang. Die projecten zitten op kruissnelheid en de eerste concrete resultaten zijn te zien.

Die eerste fase is van cruciaal belang om een meer ambitieuze toekomst voor te bereiden die gericht is op het zoeken naar alternatieve financiering: sponsoring, partnership Overheid/Privé zijn mogelijkheden die gebruikt kunnen worden zonder in de contacten met de private sector het enorm openbaar karakter van het erfgoed uit het oog te verliezen.

De besluiten van de eerste marktanalyse met betrekking tot de digitalisering alsook de ervaring opgedaan tijdens de eerste fase van het meerjarenplan hebben geleid tot de opmaak van een *ad hoc*-lastenboek tot gunning van een overheidsopdracht met het oog op de afsluiting van een publiek-private samenwerking. Het is de bedoeling een beroep te doen op de private sector voor de ontwikkeling van nieuwe projecten enerzijds

Les activités menées dans le cadre du Centre d'Excellence Soleil-Terre se poursuivront. Les trois établissements du Plateau d'Uccle sont partenaires dans ce projet.

LE CEGES

Le Centre d'Etudes et de Documentation «Guerres et sociétés contemporaines (CEGES)» fêtera le 40ème anniversaire de sa création en organisant, en décembre, un colloque international de grande ampleur, consacré aux guerres et sociétés contemporaines.

La publication de l'ouvrage «La Belgique docile» sera adaptée pour sa diffusion auprès du grand public.

Digitalisation des collections et du patrimoine des Établissements scientifiques

Cette importante initiative ambitionne d'accroître le rayonnement des établissements scientifiques fédéraux par le biais d'une valorisation de leur patrimoine sous forme digitale.

La valeur de ce patrimoine était estimée à 6,2 milliards d'euros – situation début 2001 – sur la base des chiffres de la Commission pour l'inventaire du patrimoine de l'État du ministère des Finances. Cela représente également 42% de la valeur totale du patrimoine mobilier fédéral!

Au niveau des Établissements, les travaux de numérisation ont été initiés sur base de la libération de la première phase des budgets du plan pluriannuel 2006-2009 (15,1 millions d'euros) et neuf projets concrets jugés prioritaires sont actuellement en cours de mise en oeuvre. Ces projets ont atteints leur rythme de croisière et délivrent leurs premiers résultats concrets.

Cette première étape est cruciale pour préparer un avenir qui se veut plus ambitieux et orienté vers la recherche de financements alternatifs: sponsoring, partenariat Public/Privé sont des moyens auxquels il faut pouvoir recourir sans négliger le caractère éminemment public du patrimoine dans les relations avec le secteur privé.

Les conclusions de la première analyse de marché de la digitalisation et l'expérience de la première phase du plan pluriannuel ont permis de mettre au point un cahier des charges *ad hoc* en vue de permettre le lancement d'une procédure de marché public en vue d'un partenariat public-privé. L'objectif est de faire appel au secteur privé pour le développement de nouveaux projets permettant d'une part de pouvoir gérer transversalement

en voor het transversaal beheer van de opslag van alle digitale gegevens, en de valorisatie ervan, en anderzijds voor de voortzetting van een nog ambitieuzer plan om de collecties globaal aan te pakken.

Om het ambitieuze digitaliseringprogramma op de rails te zetten, werd in de begroting 2009 een nieuwe allocatie gecreëerd en werd een budget van 2 miljoen euro vrijgemaakt dat voorziet in een financiering bovenop de middelen die reeds waren vrijgemaakt voor de digitalisering.

Integratie en opwaardering van het Belgisch onderzoek op internationaal niveau

Deze activiteit wordt in 2009 verder gezet door het toekennen van beurzen aan postdoctorandi. De bevordering van de mobiliteit en de aantrekking van hoogwaardige buitenlandse onderzoekers vormt één van de pijlers van de Europese onderzoeksruiimte. Het Federaal Wetenschapsbeleid draagt hiertoe bij door de jaarlijkse toekenning van beurzen voor postdoctorandi. Deze zijn bestemd voor onderzoekers van buiten de EU die voor een periode van 6 tot 12 maanden in België komen werken. Het aantal onderzoekers dat op deze wijze wordt geselecteerd, ligt op een minimum van dertig per jaar.

EUREKA

Als nationaal contactpunt (NCP) financiert het Federaal Wetenschapsbeleid voorbereidende acties om ondernemingen en onderzoekscentra aan te zetten om deel te nemen aan de EUREKA-projecten.

Bij toepassing van artikel 169 heeft EUREKA vanaf 2008 oproepen gelanceerd tot deelname aan projecten die zullen worden medegefinancierd door de deelnemende Staten (in het kader van het EUROSTAR initiatief).

Toegang tot internationale infrastructuur

België is lid van heel wat grote Europese infrastructuur (ESO, EUMETSAT, ESRF, ILL, EMBL,...) waardoor onze onderzoekers de kans krijgen gebruik te maken van unieke en kostbare installaties die ontoegankelijk zouden zijn of zelfs onmogelijk zijn te verwezenlijken door elke Staat afzonderlijk.

In dit kader worden bijkomende initiatieven op touw gezet (b.v. de organisatie van *workshops*, wetenschappelijke stages) om het wetenschappelijk en industrieel rendement van de Belgische deelname aan de deze organisaties deelname zo optimaal mogelijk te houden.

le stockage de l'ensemble des données digitalisées ainsi que leur valorisation, et d'autre part de poursuivre un programme plus ambitieux s'attaquant de manière globale aux collections.

Pour soutenir l'initialisation de cet ambitieux programme de digitalisation, une nouvelle allocation a été créée et dotée d'un budget de 2 millions d'euros dans le cadre du budget 2009 visant à assurer un financement complémentaire aux moyens déjà mis en œuvre pour la digitalisation.

Intégration et valorisation de la recherche belge au niveau international

Cette activité se poursuit en 2009 au travers de l'octroi de bourses aux post-doctorants. La stimulation de la mobilité et l'attraction de chercheurs étrangers de valeur constitue un des piliers de l'Espace européen de la recherche. La Politique scientifique fédérale y contribue via l'attribution annuelle de bourses post-docs à des chercheurs de pays hors UE pour des travaux d'une durée de 6 à 12 mois, réalisés en Belgique. Le nombre de chercheurs sélectionnés dans ce cadre se monte à un minimum d'une trentaine par an.

EUREKA

En tant que Point de contact national (NCP), la Politique scientifique fédérale finance des actions de préparation visant à stimuler les entreprises et centres de recherche à participer aux projets EUREKA.

En application de l'article 169, EUREKA a lancé, à partir de 2008, des appels à projets qui seront cofinancés par les États participants (dans le cadre de l'initiative EUROSTAR).

Accès aux infrastructures internationales

La Belgique est membre de nombreuses grandes infrastructures européennes (ESO, EUMETSAT, ESRF, ILL, EMBL,...) permettant à ses chercheurs de bénéficier d'installations uniques et onéreuses, lesquelles ne seraient pas réalisables ni accessibles pour chaque État pris isolément.

Dans ce cadre, des initiatives complémentaires (e.a. l'organisation de *workshops*, de stages scientifiques) sont prises afin d'optimiser le retour scientifique et industriel de la participation de la Belgique à ces organisations.

Bilaterale projecten

Het Federaal Wetenschapsbeleid staat ook in voor de coördinatie en de uitvoering van technische en wetenschappelijke internationale overeenkomsten, afgesloten door de Federale overheid, in het bijzonder met China, Vietnam, India en onlangs met Zuid-Afrika.

Steun aan Overeenkomsten/internationale organisaties

Ons land speelt een belangrijke rol in de volgende domeinen:

- IPCC (*Intergovernmental Panel for Climate Change*) van de Verenigde Naties, heeft als doel alle wetenschappelijke gegevens met betrekking tot de klimaatwijziging te verzamelen en te analyseren.

De rol van België zal nog worden versterkt op dit vlak als gevolg van de benoeming van professor Jean-Pascal van Ypersele (UCL) als Vice-voorzitter van het IPCC voor de periode 2009-2015.

- NAVO/CCMS (*Committee for the Challenges of the Modern Society*) ondersteunt het onderzoek naar de veiligheid van de samenleving. Het Federaal Wetenschapsbeleid staat in voor de coördinatie van het onderzoek en de financiering van de Belgische deelname op vlakken zoals de voedselveiligheid en de toegang tot drinkbaar water

- UNESCO/WHC: uitvoering van de MOU ondertekend met het *World Heritage Center* over de wetenschappelijke en technische aspecten van natuurreserveatbeheer (Democratische Republiek Kongo) of het beheer van een archeologische site (Latijns Amerika) door middel van satellietafbeelding en het GIS (*Geographical Information System*), waarbij wordt gebruik gemaakt van de instrumenten ontwikkeld in het domein van het ruimteonderzoek.

Ten slotte zal in 2009 ook verder werk worden gemaakt van de voorbereiding van het Belgsich Voorzitterschap van de Europese Unie (dat aanvangt in 2010).

*De Minister van KMO's,
Zelfstandigen, Landbouw
en Wetenschapsbeleid,*

Sabine LARUELLE

Projets bilatéraux

La Politique scientifique fédérale assure la coordination et la mise en œuvre d'accords internationaux scientifiques et techniques conclus par l'autorité fédérale, en particuliers avec la Chine, le Viêtnam, l'Inde et plus récemment, avec l'Afrique du Sud.

Soutien à des Conventions/organisations internationales

Notre pays joue un rôle majeur dans les domaines suivants:

- IPCC (*Intergovernmental Panel for Climate Change*) des Nations Unies, laquelle a pour mission de collecter et d'analyser tous les éléments scientifiques relatifs aux changements climatiques.

Ce rôle de la Belgique sera encore renforcé suite à la désignation du professeur Jean-Pascal van Ypersele (UCL) comme Vice-Président de l'IPCC pour la période 2009-2015.

- OTAN/CCMS (*Committee for the Challenges of the Modern Society*) soutient la recherche axée sur la sécurité de la Société. La Politique scientifique fédérale a pour mission la coordination, pour la Belgique, des actions et du financement des participations belges dans des domaines tels que la sécurité alimentaire, l'accès à l'eau potable

- UNESCO/WHC: mise en œuvre du MOU signé avec le *World Heritage Center* au sujet des aspects scientifiques et techniques de la gestion des réserves naturelles (République démocratique du Congo) ou de sites archéologiques (Amérique du Sud) par le biais, notamment de la télédétection et du GIS (Système d'information géographique), utilisant des facilités développées dans le cadre de la recherche spatiale.

Enfin, l'année 2009 sera consacrée à la préparation de la Présidence belge de l'Union européenne (laquelle débutera en 2010).

*La Ministre des PME,
des Indépendants, de l'Agriculture et de
la Politique scientifique,*

Sabine LARUELLE